

INSTRUKTION
OCH
ARBETSORDNINGAR
M. M.

Förteckning över ändringstryck.

Ändringstryck skall efter verkställd komplettering av särtrycket registreras härnedan.

Ändringstryck				Ändringstryck			
nr	avser	infört		nr	avser	infört	
		den	av			den	av
1				31			
2				32			
3				33			
4				34			
5				35			
6				36			
7				37			
8				38			
9				39			
10				40			
11				41			
12				42			
13				43			
14				44			
15				45			
16				46			
17				47			
18				48			
19				49			
20				50			
21				51			
22				52			
23				53			
24				54			
25				55			
26				56			
27				57			
28				58			
29				59			
30				60			

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

Utdelningsplan

Instruktion för järnvägsstyrelsen med underlydande

linjebefäl (I)	Avd. I
Arbetsordning för järnvägsstyrelsen (Aos)	» II
Arbetsordning för distriktsbefälet (Aod)	» III
Arbetsordning för huvudverkstäderna (Aov)	» IV
Arbetsordning för huvudförråden (Aof)	» V
Angående handlingars offentlighet	» VI

UTDELNINGSPLAN.

Styrelsen:

byråer och kontor.

Distrikten:

distriktskanslier,
sektionsledningsexpeditioner,
stationer,
tågfärjor,
övriga tjänsteställen, som efter sektionsföreståndares beprövande hava
behov av särtrycket.

Huvudverkstäderna:

verkstadskontor.

Förrådsavdelningen:

förrådsintendentkontor.

I

INSTRUKTION

FÖR

JÄRNVÄGSSTYRELSEN MED

UNDERLYDANDE

LINJEBEFÄL

(J)

(Det torde observeras, att vissa detaljer i nuvarande organisation och förvaltningsföreskrifter icke överensstämmer med instruktionen. Mera väsentliga avvikelser hava angivits anmärkningsvis vid resp. §§.

Förslag till ny instruktion är under utarbetande.)

Register

till

instruktion för järnvägsstyrelsen med underlydande linjebefäl.

Huvudorgan och verksamhetsområde ..... § 1

I. Järnvägsstyrelsen.

1. Järnvägsstyrelsens ämbetsbefattning.

Till styrelsen centraliserade ärenden	§ 2
Rederiverksamhet	§ 2
Pensionering	§ 2
Åtgärder till gagn för personalen	§ 2
Handhavande av statens järnvägsbyggnader	§ 3
Förslag till Kungl. Maj:t i vissa ärenden m. m.	§ 4
Årsberättelse, förslag till personalstat m. m.	§ 5
Ärenden rörande de trafikerade järnvägarna, som skola underställas Kungl. Maj:ts prövning	§ 6
Samråd med vissa ämbetsverk	§ 7
Järnvägsbyggnadsärenden, som skola underställas Kungl. Maj:ts prövning	§ 8
Besiktning av ny bansträcka samt av rullande materiel	§ 9
Leveranser under hand samt avskrivning eller försäljning av materiel m. m.	§ 10
Avvikelser från fastställda transportavgifter m. m.	§ 11

2. Järnvägsstyrelsens sammansättning.

Ledamöter i styrelsen	§ 12
Byråer inom styrelsen. Ombudsmän. Kontor	§ 13
Tjänstemän inom styrelsen	§ 14
Statens järnvägsbyggnaders personal	§ 15
Icke ordinarie tjänstemän och sakkunniga biträden	§ 16

3. Ledamöternas i järnvägsstyrelsen tjänsteåligganden.

Generaldirektören	§ 17
Överdirektören	§ 18
Verkstads- och förrådsdirektörerna	§ 20
Byråchef	§ 21
Järnvägsfullmäktig	§ 22
Ombudsmännen	§ 23

4. Revision av järnvägsstyrelsens förvaltning.

Överrevisorer	§ 24
Överrevisorerernas åligganden i allmänhet.....	§ 25
Överrevisorerernas berättelse.....	§ 26
Överrevisorerernas slutliga revision m. m.....	§ 27
Överrevisorerernas tillgång till handlingar.....	§ 28
Siffergranskning	§ 29

5. Ärendenas handläggning inom järnvägsstyrelsen.

Ärendenas fördelning mellan byråerna	§ 30
Överdirektörens närvaro vid föredragning.....	§ 31
Järnvägsfullmäktiges närvaro vid föredragning.....	§ 32
Avdelningschefens vid försvarsstabens kommunikationsavdelning närvaro vid föredragning	§ 33
Samråd mellan olika byråer m. m.....	§ 34
Närvarande vid föredragning av vissa ärenden	§ 35
Tillkallande av tjänsteman att närvara vid visst ärendes föredragning	§ 36
Skiljaktig mening	§ 37
Avgörande av bestraffningsärenden	§ 38
Byråchefs befogenhet m. m.	§ 39
Verkstadsdirektörens och förrådsdirektörens befogenhet	§ 41
Överdirektörens befogenhet i vissa fall	§ 42
Ärendens avgörande under generaldirektörens och överdirektörens frånvaro ..	§ 43
Inskränkningar i styrelsens befogenhet under generaldirektörens frånvaro ...	§ 44
Beslut under inspektionsresa och i brådskande fall	§ 45
Protokoll	§ 46
Expeditioners undertecknande	§ 47
Expeditioner till linjebefälet	§ 48

6. Tjänstetillsättning, semester och annan tjänstledighet, vikariat samt avsked inom järnvägsstyrelsen.

Tjänstetillsättning	§ 49
Kompetensvillkor	§ 50
Allmänna villkor för antagande till befattning m. m.	§ 51
Ledig befattning, som tillsättes av Kungl. Maj:t	§ 52
Ledig befattning som tillsättes av styrelsen	§ 53
Tjänstemans placering och tjänstgöringsskyldighet	§ 54
Arbetstid å tjänsterummet	§ 55
Semester och annan tjänstledighet.....	§ 56
Vikariat m. m.	§ 57
Entledigande	§ 58

7. Åtal mot järnvägsstyrelsens personal samt dennas ansvar för tjänstefel.

Tjänstefel av ledamot i styrelsen	§ 59
Tjänstefel av annan tjänsteman. Olovligt nedläggande av arbetet m. m.....	§ 60
Försättande ur tjänstgöring.....	§ 61

8. Besvär över järnvägsstyrelsens beslut.

Besvär över styrelsens beslut.....	§ 62
------------------------------------	------

II. Distrikten.

9. Distriktsbefälet.

Distriktsbefälets organisation	§ 63
Distriktschefen	§ 64
Sektionsföreståndare	§ 65
Militärassistenten	§ 66
Distriktskansli.	§ 67
Expeditioner och kontors verksamhet m. m.	§ 68
Skiljaktig mening	§ 69
Protokoll	§ 70
Expeditioners undertecknande	§ 71

10. Revision av distriktens förvaltning.

Siffergranskning m. m.	§ 72
Saklig granskning	§ 73
Anmärkningars prövning.	§ 74
Överrevisorernas granskning	§ 75
Revision av järnvägsbyggnadernas förvaltning	§ 76

11. Tjänstetillsättning, semester och annan tjänstledighet, vikariat samt avsked vid distrikten.

Förordnande och konstitutorial.	§ 77
Tjänstetillsättning	§ 78
Militärassistent, järnvägläkare och icke ordinarie tjänstemän.	§ 79
Tjänstbyte	§ 80
Kompetensvillkor. Allmänna villkor för antagande till ordinarie befattning ..	§ 81
Ledig befattning.	§ 82
Tjänstemans placering och tjänstgöringsskyldighet	§ 83
Semester och annan tjänstledighet	§ 84
Vikariat. Beslut om avlönings utgående under viss tjänstledighet	§ 85
Entledigande	§ 86

12. Åtal mot distriktspersonalen samt dennas ansvar för tjänstefel.

Tjänstefel av distriktspersonal. Olovligt nedläggande av arbetet m. m.	§ 87
Försättande ur tjänstgöring.	§ 88

13. Besvär över distriktsmyndighets beslut.

Besvär över distriktschefs m. fl. beslut	§ 89
--	------

III. Huvudverkstäderna och huvudförråden.

14. Huvudverkstädernas och huvudförrådens organisation.

Huvudverkstäderna och huvudförråden	§ 90
Verkstadsföreståndare och förrådsintendenter	§ 91
Tjänstemän vid huvudverkstäderna och huvudförråden	§ 92
Verkstadsföreståndares och förrådsintendents åligganden	§ 93
Arbetsordning, instruktioner m. m.	§ 94

Expeditioners och kontors verksamhet m. m.....	§ 95
Anlitande av distriktstjänstemans biträde.....	§ 96
Protokoll	§ 97

15. Revision av huvudverkstädernas och huvudförrådens förvaltning.

Revision av huvudverkstädernas och huvudförrådens förvaltning.....	§ 98
--	------

16. Tjänstetillsättning, tjänstledighet, vikariat och avsked vid huvudverkstäderna och huvudförråden.

Förordnande och konstitutorial	§ 99
Tjänstetillsättning.....	§ 100
Järnvägsläkare och icke ordinarie tjänstemän	§ 101
Tjänstbyte	§ 102
Kompetensvillkor.....	§ 103
Ledig befattning	§ 104
Tjänstemans placering och tjänstgöringsskyldighet.....	§ 105
Semester och annan tjänstledighet samt vikariat	§ 106
Entledigande m. m.....	§ 107

17. Åtal mot huvudverkstädernas och huvudförrådens personal samt samt dennas ansvar för tjänstefel.

Tjänstefel av personal vid huvudverkstad och huvudförråd. Olovligt nedläggande av arbetet m. m.....	§ 108
---	-------

18. Besvär över verkstadsföreståndares och förrådsintendents beslut.

Besvär över verkstadsföreståndares och förrådsintendents beslut.....	§ 109
--	-------

I. Kungl. Maj:ts instruktion

den 22 juni 1928 (SFS nr 216)

för järnvägsstyrelsen med underlydande linjebefäl;

kompletterad genom kungl. kungörelser den 21 maj 1931 (nr 122), 22 juni 1932 (nr 259), 13 april 1934 (nr 76), 14 december 1934 (nr 580), 26 juni 1936 (nr 407), 11 juni 1937 (nr 361), 22 juni 1939 (nr 503), 13 december 1940 (nr 493) och den 20 juni 1941 (nr 447).

§ 1.

Förvaltningen av statens järnvägar handhaves av järnvägsstyrelsen och underlydande linjebefäl i enlighet med de här nedan i denna instruktion och övriga av Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter.

Huvudorgan
och verksam-
hetsområde.

Statens järnvägar indelas i distrikt, vart och ett omfattande de linjer, Kungl. Maj:t bestämmer. Distrikten indelas i ban-, maskin- och trafiksektioner, omfattande de linjer, styrelsen bestämmer. Varje distrikt förestås av en distriktschef och varje sektion av honom underlydande sektionsföreståndare.

Anm. Numera finnas även elektrosektioner.

För rullande materielens underhåll finnas inrättade statens järnvägars huvudverkstäder. De stå under ledning av en verkstadsdirektör, och för varje verkstad finnes en verkstadsföreståndare.

För tillhandahållande av för drift och underhåll samt nybyggnader erforderliga effekter och materialier finnas inrättade huvudförråd. Dessa stå under ledning av en förrådsdirektör och förestås av förrådsintendenter.

Förvaltningen av statens järnvägar avser att övervaka och ombesörja rörelsen å järnvägarna jämte uppbörden och redovisandet av inflytande medel, värden och vidmakthållandet av statens järnvägars fasta och lösa egendom, utförandet av byggnader och anläggningar samt anskaffande av materiel.

I. Järnvägsstyrelsen.

1. Järnvägsstyrelsens ämbetsbefattning.

§ 2.

Mom. 1. Förutom handhavande av ledningen av statens järnvägar ankommer det särskilt på styrelsen att handlägga de förvaltningens skötsel avseende ärenden, som beröra taxeväsendet, planerna för de ordinarie tågens gång och för godsbefordringen, lokomotiv- och vagn-

Till styrelsen
centraliserade
ärenden.

fördelningen, kontrollen över trafikuppbörden, milkontrollen och revisionen ävensom de särskilda, till förvaltningens skötsel hörande ärenden och förvaltningsuppgifter i övrigt, vilka finnas lämpligen böra behandlas centralt.

Rederiverksamhet.

Mom. 2. I avseende å staten tillhöriga ångfärjor och övriga fartyg, som användas i samband med järnvägstrafiken, har styrelsen att utöva den verksamhet, som tillkommer ett rederi.

Pensionering.

Mom. 3. Ansökningar om pension ävensom andra ärenden angående personalens pensionering prövas i enlighet med vad därutinnan i gällande författningar finnes stadgat. De närmare föreskrifter rörande behandlingen inom styrelsen av dessa ärenden, vilka utöver vad författningarna i sådant hänseende innehålla må vara erforderliga, meddelas av styrelsen.

Åtgärder till gagn för personalen.

Mom. 4. I avseende å personalen vid statens järnvägar må styrelsen äga att vidtaga dels åtgärder, som avse att bibehålla personalen vid bästa möjliga tjänsteduglighet eller i övrigt, utan att beröra personalens avlöningsvillkor, anses av styrelsen böra vidtagas till gagn för personalen i dess tjänsteförhållande till statens järnvägar, dels åtgärder för personalens bibringande av kunskaper i fackligt, hygieniskt eller ekonomiskt avseende.

§ 3.

Handhavande av statens järnvägsbyggnader.

I fråga om statens järnvägsbyggnader tillkommer det styrelsen att i enlighet med denna instruktion och övriga av Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter låta verkställa utredningar om och utföra anläggningar av nya statsbanor samt större ny- och ombyggnader vid de trafikerade statsbanorna ävensom att utöva ledningen av och tillsynen över järnvägsbyggnaderna.

§ 4.

Förslag till Kungl. Maj:t i vissa ärenden m. m.

Styrelsen åligger att, då anledning därtill kan förekomma, till Kungl. Maj:t avgiva förslag i fråga om järnvägstrafikstadga, taxor för transporter å statens järnvägar samt bestämmelser angående personalens avlöning och pensionering ävensom att utfärda erforderliga instruktioner och reglementen för underlydande personal, såvitt dessa icke äro av beskaffenhet att böra underställas Kungl. Maj:ts prövning.

§ 5.

Årsberättelse, förslag till personalstat m. m.

Dessutom åligger det styrelsen särskilt: att årligen före utgången av oktober månad till chefen för kommunikationsdepartementet avgiva berättelse om statens järnvägars förvaltning under nästföregående år;

att, för att underställas Kungl. Maj:ts prövning, årligen avgiva:

före utgången av september månad förslag till personalstat vid statens järnvägar för nästföljande år,

å tid, varom särskilt är stadgat, ej mindre, beträffande statens trafikerade järnvägar, förslag till de nya byggnader och anläggningar eller om- och tillbyggnader samt den anskaffning av rullan-

de materiel, till vilken anslag böra äskas hos nästföljande års riksdag, än även, beträffande nya statsbanebyggnader, förslag till anvisande av medel för dessa byggnader under nästföljande budgetår, och

före utgången av november månad förslag till kostnadsstat för statens trafikerade järnvägar för nästföljande år samt till beräkning av den behållna inkomst av järnvägarna, som bör upptagas i rikstaten för nästföljande budgetår;

att årligen före februari månads utgång till riksräkenskapsverket överlämna statistisk och ekonomisk översikt över nästföregående års resultat av statens järnvägars rörelse;

att årligen före den 1 april till justitiekanslersämbetet avlämna förteckning över de före utgången av nästföregående år till styrelsen inkomna ärenden, vilka icke inom två månader efter nämnda års utgång blivit slutligen handlagda;

att före utgången av oktober månad till riksräkenskapsverket insända statens järnvägars räkenskaper för nästföregående år, därvid avskrift av den av överrevisorerna avgivna, i § 26 omförmälda berättelsen för samma år skall finnas bifogad huvudboken;

att månadsvis till statskontoret inleverera vad av tillgängliga kontanta trafikmedel icke erfordras såsom förslag för rörelsen under den närmast följande tiden;

att, sedan räkenskaperna för året avslutats, till statskontoret inleverera överskottet för året i den mån det överstiger vad som förut blivit till statsverket inlevererat, börande, därest hinder möter för dylik slutleverering, anmälan därom göras till chefen för finansdepartementet och till statskontoret;

att för varje år utarbета och offentliggöra allmän svensk järnvägsstatistik; samt

att minst vart femte år föranstalta om matematisk utredning rörande såväl statens järnvägars pensionsfond som ock statens järnvägars pensionskassa för pensionering av icke ordinarie personal.

§ 6.

Förutom sådana frågor, i vilka Kungl. Maj:t enligt särskilda föreskrifter i denna instruktion eller enligt gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens järnvägar eller andra av Kungl. Maj:t givna allmänna bestämmelser förbehållit sig att meddela beslut, skola följande, förvaltningen av statens trafikerade järnvägar rörande ärenden av styrelsen underställas Kungl. Maj:ts prövning:

avhållande av statens järnvägar lillhörig fast egendom;

beviljande av pension att utbetalas av trafikmedel eller understöd att utgå vid eller efter vederbörandes avgång ur statens järnvägars tjänst, såvitt icke pensionen eller understödet utgör ersättning enligt gällande lag eller författning;

sådant samtrafiksavtal, som rör förbindelse med utlandet, såvitt icke avtalet innebär allenast oväsentlig avvikelse från de vid statens järnvägar gällande trafikstadge- och taxebestämmelserna;

de allmänna grunder, enligt vilka överenskommelser må träffas med andra järnvägsförvaltningar om gemensamt begagnande av stationer;

Ärenden rörande de trafikerade järnvägarna, som skola underställas Kungl. Maj:ts prövning.

allmänna bestämmelser angående järnvägarnas förhållande till post-, telegraf- och militärväsendet; samt

fastställande av namn å nya stationer och förändring av namn å redan befintliga stationer, såvitt icke vid i § 7 här nedan omförmält samråd enighet mellan järnvägsstyrelsen samt generalpoststyrelsen och telegrafstyrelsen härutinnan kan uppnås.

Fråga om trafikering av enskild järnväg genom statens järnvägars försorg skall ock underställas Kungl. Maj:ts prövning.

§ 7.

Samråd med vissa ämbetsverk.

Styrelsen har att samråda vid fastställandet av plan för de ordinarie bantågens gång å statens järnvägar med generalpoststyrelsen beträffande ordnandet av turerna för sådana tåg, vilka användas till regelbunden postbefordran, samt vid fastställandet av namn å nya stationer och förändring av namn å redan befintliga stationer med generalpoststyrelsen och telegrafstyrelsen.

De instruktioner för järnvägarna, som skola tillämpas vid krig, böra efter samråd med chefen för försvarsstaben och vissa andra myndigheter, därest nämnda myndigheter därav beröras, av styrelsen utarbetas så långt ske kan redan i fredstid och, i den mån så prövas lämpligt, delgivas vederbörande personal.

§ 8.

Järnvägsbyggnadsärenden, som skola underställas Kungl. Maj:ts prövning.

Följande statens järnvägsbyggnader rörande ärenden skola underställas Kungl. Maj:ts prövning:

bestridande av kostnaderna för undersökningar och andra förarbeten för ny statsbaneanläggning;

fastställande av definitiv plan för ny järnvägsanläggning med rätt för styrelsen att, för den händelse särskilda lokalförhållanden eller andra föreliggande omständigheter skulle i fråga om en banlinjes sträckning eller i andra avseenden nödvändiggöra detaljändringar i den fastställda planen, i sådant avseende besluta, såframt icke dylik ändring skulle innebära försämring i plan eller profil eller medföra en väsentlig avvikelse från den fastställda planen i fråga om stations läge;

beviljande av pension eller av understöd att utgå vid eller efter vederbörandes avgång ur statens järnvägsbyggnaders tjänst, såvitt icke pensionen eller understödet utgör ersättning enligt gällande lag eller författning; samt

fastställande av namn å stationer, såvitt icke vid i § 7 härövan omförmält samråd enighet mellan järnvägsstyrelsen samt generalpoststyrelsen och telegrafstyrelsen härutinnan kunnat uppnås.

§ 9.

Besiktning av ny bansträcka samt av rullande materiel.

Innan nyanlagd bansträcka må öppnas för allmän trafik, skall bandelen hava besiktigats av tre eller, för den händelse elektrisk drivkraft skall användas för samma bandel, fyra besiktningsmän, vilka utses av styrelsen bland tjänstemän vid statens trafikerade järnvägar och vilka böra äga särskild erfarenhet, en i fråga om banbyggnad, en i

fråga om trafiktjänsten, en i fråga om de för en järnväg erforderliga maskinella inrättningar samt, i erforderliga fall en i fråga om de elektriska anordningarna. Därest besiktningsmännen i avgivet besiktningsprotokoll tillstyrkt banans öppnande för allmän trafik, äger styrelsen besluta, att banan må öppnas för sådan trafik. Hava besiktningsmännen vid besiktning visserligen ansett banan vara i sådant skick, att den kan upplåtas för trafik, men dock funnit densamma icke vara utförd i överensstämmelse med fastställd plan eller i övrigt meddelade föreskrifter, skall sedermera av besiktningsmännen hållas avsyning för utrönande, att rättelse vidtagits i det avseende, som av besiktningsmännen anmärkts.

Ny rullande materiel får icke användas för trafik, förrän densamma besiktigats och godkänts i den ordning, som i sådant avseende kan finnas stadgad.

Anordningar för elektrisk drift å bandel, där ångdrift förut ägt rum, må icke användas i trafik, förrän desamma på ovan angivet sätt besiktigats och godkänts.

§ 10.

Mom. 1. Vid verkställande av upphandling eller utförande av arbete för de trafikerade järnvägarnas eller för järnvägsbyggnadernas räkning må styrelsen, utan hinder av gällande bestämmelser i förordning angående upphandling och arbeten för statens behov samt försäljning av staten tillhörig lös egendom, infordra anbud på sätt som i varje fall befinnes lämpligt eller, så ofta sådant finnes vara för ändamålet fördelaktigt, träffa uppgörelse under hand ävensom i den utsträckning, styrelsen prövar skäligt, medgiva underordnad myndighet sådan befogenhet.

Leveranser under hand samt avskrivning eller försäljning av materiel m. m.

Mom. 2. Är statens järnvägar tillhörig materiel eller annan egendom försliten eller icke längre för ändamålet användbar eller har densamma genom olyckshändelse gått förlorad eller eljest förkommit, må, utan hinder av gällande bestämmelser rörande behandling av extra ordinarie avskrivningsfrågor och anmärkningsmål, styrelsen eller linjebefäl förordna om dess avskrivning eller försäljning.

Mom. 3. Har åverkan eller skada förövats å statens järnvägars egendom eller tillgrepp från statens järnvägar skett, må styrelsen äga rätt att, efter prövning i varje särskilt fall, utbetala belöning med högst 500 kronor för gärningsmannens upptäckande eller gripande samt ersätta av offentlig myndighet eller tjänsteman havda kostnader för efterspaningen ävensom utgiva gratifikation för tillrättaskaffande av tillgripna effekter med högst tio procent av värdet av det som återbekommits.

Mom. 4. Har befattningshavare under tjänsteutövning fått sina kläder sönderrivna eller eljest skadade, må styrelsen kunna, efter prövning i varje särskilt fall, tilldela honom ersättning härför av trafikmedel.

Mom. 5. Styrelsen äger rätt att hos vederbörande myndigheter erhålla de upplysningar, det biträde och den handräckning, som för statens järnvägars verksamhet erfordras och av dessa myndigheter kunna lämnas.

§ 11.

Avvikelser
från fast-
ställda
transportav-
gifter m. m.

Utan hinder av bestämmelserna i gällande taxor för transporter å statens järnvägar äger styrelsen eller, i mån av lämnad befogenhet, vederbörande distriktsbefäl *dels* att beträffande persontrafiken samt övrig trafik, som ej avser godsbefordran, efter sig företeende omständigheter bestämma avgifterna för abonnemang av vagn eller kupé ävensom för sådana transporter, vilka, därest avvikelse från de fastställda avgifterna medgives, kunna antagas medföra fördel för järnvägarna, *dels* att, beträffande godstrafiken, för trafik mellan särskilda stationer vid statens järnvägar medgiva sådana nedsättningar i den allmänna taxan, vilka kunna anses vara av behovet påkallade och förenliga med statens järnvägars eget ekonomiska intresse samt icke medföra ändring i godstariff eller godsindelning, *dels* att i förekommande fall medgiva restitution eller avskrivning av befordringsavgifter, *dels* att, därest sådant anses lämpligt, bevilja trafikanter frakt-kredit, och *dels* att för transporter, för vilka militärtaxan eller taxan för befordring å statens järnvägar av personer, tillhörande det frivilliga skytteväsendet, icke gäller, men vilka likväl avse särskilda försvarsändamål, medgiva tillämpning av bestämmelserna i någon av berörda taxor.

2. Järnvägsstyrelsens sammansättning.

§ 12.

Ledamöter i
styrelsen.

Järnvägsstyrelsen utgöres av:
en generaldirektör och chef för statens järnvägar,
en överdirektör och souschef vid statens järnvägar,
en verkstadsdirektör vid statens järnvägar för handläggning av verkstadsärenden,
en förrådsdirektör vid statens järnvägar för handläggning av förrådsärenden samt
tolv byråchefer, föredragande envar för de ärenden, vilka tillhöra den byrå inom styrelsen, som han förestår — bland dem är inräknad jämväl den officer ur generalstabskåren, som är beordrad såsom chef för militärbyrån.

Vid behandling av vissa frågor förstärkes styrelsen med *två järnvägsfullmäktige* och vid förfall för någon av dem en *suppleant* för järnvägsfullmäktige.

Ombudsman eller annan tjänsteman, som enligt särskild bestämmelse i instruktion eller på grund av särskilt uppdrag föredrager ärende i styrelsen, ingår därvid tillika såsom ledamot av styrelsen.

§ 13.

Byråer inom
styrelsen.

Inom styrelsen finnas fjorton byråer, nämligen *kanslibyrån, ekonomibyrån, drifttjänstbyrån, bantekniska byrån, maskintekniska byrån, verkstadsbyrån, förrådsbyrån, elektrotekniska byrån, godstrafikbyrån, persontrafikbyrån, militärbyrån, godstaxebyrån, persontaxebyrån* och *biltrafikbyrån*.

För handläggning inom styrelsen av statens järnvägars rättsliga angelägenheter finnes *en ombudsman*, direkt underställd generaldirektören. Ombudsman.

Inom styrelsen finnas även sex kontor, nämligen *statistiska kontoret, kammarkontoret, revisionskontoret, kontrollkontoret, biljett- och blankettkontoret* samt *reklamationskontoret*. Kontor.

§ 14.

Å styrelsens byråer och kontor äro anställda ordinarie tjänstemän i enlighet med vad i gällande personalförteckning anges. Tjänstemän inom styrelsen.

Å militärbyrån äro dessutom anställda en förste militärassistent med tjänsteställning motsvarande den, som tillkommer förste sekreterare, en andre militärassistent med tjänsteställning motsvarande den, som tillkommer sekreterare, samt en militärassistent vid styrelsen och vissa enskilda järnvägar med tjänsteställning motsvarande den, som tillkommer trafikinspektör.

§ 15.

Styrelsen äger att bestämma den personal, som, utöver den ordinarie, är erforderlig vid statens järnvägsbyggnader, ävensom att fastställa dels avlöningsförmåner, dels ock övriga anställningsvillkor för denna personal. Statens järnvägsbyggnaders personal.

Anm. Statens järnvägsbyggnader som särskilt förvaltningsorgan hava numera upphört.

§ 16.

Styrelsen äger att i mån av behov hos styrelsen anställa icke ordinarie tjänstemän. Icke ordinarie tjänstemän och sakkunniga biträden.

För utredning av viktigare ärenden av rättslig natur äger styrelsen att anlita särskild juridisk rådgivare, och för tekniska, arkitektoniska, medicinska och andra särskilda ändamål äger styrelsen anlita biträde av sakkunniga.

3. Ledamöternas i järnvägsstyrelsen tjänsteåligganden.

§ 17.

Generaldirektören är i främsta rummet Kungl. Maj:t ansvarig för statens järnvägars förvaltning. Han äger ensam beslutanderätt, på sätt i denna instruktion sägs, i alla de ärenden med undantag av de i § 38 omförmälda, i vilkas handläggning han deltagar, och har att tillse, att statens järnvägars personal med noggrannhet och nit fullgör sina skyldigheter. Generaldirektören.

§ 18.

Överdirektören är generaldirektörens närmaste man samt har att i sådan egenskap i den omfattning, generaldirektören bestämmer, biträda honom vid utövningen av hans ämbete. Överdirektören är ock ställföreträdare för generaldirektören, då denne åtnjuter tjänstledig- Överdirektören.

het eller semester eller befinner sig å tjänsteresa utomlands eller eljest är förhindrad att utöva sitt ämbete eller någon av dess funktioner.

Han har ock att efter särskilt uppdrag av generaldirektören, jämväl då denne i övrigt förvaltar sitt ämbete, i stället för generaldirektören avgöra under viss tid viss grupp eller visst slag av ärenden eller alla till en eller flera byråer hörande ärenden.

§ 19.

Denna § har enligt kungl. kungörelse den 26 juni 1936, nr 407, upphört att gälla.

§ 20.

Verkstads-
och förråds-
direktörerna.

Verkstadsdirektören åligger att bereda och föredraga eller själv avgöra ärenden tillhörande verkstadsbyrån ävensom att närmast under styrelsen ombesörja den löpande förvaltningen av huvudverkstäderna samt handleda och övervaka arbetet inom desamma.

Förrådsdirektören åligger att bereda och föredraga eller själv avgöra ärenden tillhörande förrådsbyrån ävensom att närmast under styrelsen ombesörja den löpande förvaltningen av upphandlingsväsendet och huvudförråden samt handleda och övervaka arbetet inom desamma.

§ 21.

Byråchef.

Byråchef åligger att bereda och föredraga eller själv avgöra de ärenden, vilka tillhöra hans byrå.

§ 22.

Järnvägs-
fullmäktig.

Järnvägsfullmäktig ävensom, vid förfall för någon av järnvägsfullmäktige, suppleanten för dem åligger att såsom ledamot i styrelsen meddela upplysningar och råd samt deltaga i överläggning uti ärende, vid vars avgörande i styrelsen han är närvarande.

§ 23.

Ombuds-
män.

Det tillkommer ombudsmännen att själva eller genom av dem befullmäktigade ombud inför över- och underdomstolar samt andra myndigheter ävensom inför skiljemän anhängiggöra, utföra och bevaka styrelsens rätt och talan, ombudsmannen å byggnadsbyrån i jord- och vattenmål ävensom i mål och ärenden angående under byggnad varande statsbana samt den andre ombudsmannen i mål och ärenden i övrigt.

Anm. Ombudsmannabefattningen å byggnadsbyrån är numera indragen.

4. Revision av järnvägsstyrelsens förvaltning.

§ 24.

Över-
revisorer.

För granskningen av statens trafikerade järnvägars samt statens järnvägsbyggnaders räkenskaper och förvaltning förordnar Kungl. Maj:t årligen tre överrevisorer, av vilka åtminstone en skall vara tekniskt bildad.

Anm. Jämför § 15 anm.

§ 25.

Överrevisorerna skola granska styrelsens räkenskaper och kontrollera förvaltningen företrädesvis för bedömandet av lämpligheten av de av styrelsen gjorda utbetalningar och erlagda pris samt ändamålsenligheten av de av styrelsen i övrigt vidtagna förvaltningsåtgärder. För sådant ändamål skola överrevisorerna bland annat granska det sätt, på vilket upphandlingar verkställts, undersöka anledningen till att större anslag överskridits, pröva om organisationsformen i ett eller annat avseende fungerat mindre väl, taga kännedom om huru ändrade tåganordningar och införandet av nya typer i fråga om den rullande materielen verkat samt i övrigt efterse, om järnvägsförvaltningens ekonomiska resultat blivit vad det bort vara. Anmärkning, som överrevisorerna anse sig böra framställa uti nu angivna hänseende, skall underställas Kungl. Maj:ts prövning, såvitt överrevisorerna icke finna saken kunna bero därvid, att styrelsens uppmärksamhet fästes därå.

Överrevisorernas åligganden i allmänhet.

Akta överrevisorerna lämpligt verkställa siffergranskning och finnes därvid anledning till anmärkning eller anse överrevisorerna utbetalning eller förvaltningsåtgärd, som föranlett utbetalning, vara författningsstridig, äga överrevisorerna att därå fästa riksräkenskapsverkets uppmärksamhet, därest överrevisorerna ej finna sig böra i anledning av anmärkta förhållandet själva anhängiggöra talan i kammarrätten.

§ 26.

Över den av överrevisorerna verkställda granskningen skola överrevisorerna till Kungl. Maj:ts avgiva berättelse, vilken skall innehålla, förutom ett allmänt omdöme rörande styrelsens förvaltning i dess helhet, jämväl meddelande om de olika åtgärder från överrevisorernas sida, till vilka granskningen givit anledning.

Överrevisorernas berättelse.

§ 27.

Överrevisorerna, vilka jämväl under det år, granskningen avser, skola söka att i den omfattning, sådant kan finnas lämpligt, följa förvaltningens gång, skola efter årsbokslutets verkställande företaga den slutliga revisionen, vilken därefter skall vara avslutad så tidigt, att överrevisorerna före utgången av oktober månad näst efter det år, granskningen avser, kunna hava till Kungl. Maj:ts avgivit den i § 26 omförmälda berättelsen.

Överrevisorernas slutliga revision m. m.

§ 28.

För granskningens verkställande äga överrevisorerna att få till sig utlämnade icke blott samtliga styrelsens räkenskapshandlingar, protokoll samt akter med koncept och kopior till utgående skrivelser utan även kostnadsförslag, ritningar och andra för granskningen erforderliga handlingar.

Överrevisorernas tillgång till handlingar.

§ 29.

Den huvudsakliga siffergranskningen av styrelsens räkenskaper med tillhörande verifikationer verkställs å styrelsens revisionskontor.

Siffergranskning.

5. Ärendenas handläggning inom järnvägsstyrelsen.

§ 30.

Ärendenas
fördelning
mellan by-
råerna.

Bestämmelser rörande ärendenas fördelning mellan styrelsens olika byråer och kontor meddelas av styrelsen.

Ärende, som berör flera byråers verksamhetsområde, handlägges, därest generaldirektören ej annorlunda beslutar, å den byrå, till vars verksamhetsområde ärendet på grund av sin beskaffenhet huvudsakligen hör.

Generaldirektören äger att dels i tvivelaktiga fall dels ock, därest särskilda omständigheter påkalla ett frångående från de i denna instruktion meddelade stadgandena rörande ärendenas föredragning, bestämman, av vilken tjänsteman ett ärende skall handläggas.

§ 31.

Överdirektö-
rens närvaro
vid föredrag-
ning.

Överdirektören bör, därest sådant lämpligen låter sig göra, vara närvarande vid föredragning inför generaldirektören av ärenden av större vikt och betydelse samt jämväl i övrigt, så ofta generaldirektören anser sådant erforderligt.

§ 32.

Järnvägsfull-
mäktiges när-
varo vid före-
dragning.

Mom. 1. Järnvägsfullmäktige och vid förfall för någon av dem deras suppleant skola efter kallelse av generaldirektören vara närvarande vid föredragning av ärenden, som avse järnvägsförvaltningens organisation, samt frågor rörande grunderna för personalens avlöningsförhållanden, så ock vid viktigare beslut i större ärenden av företrädesvis praktisk ekonomisk innebörd, såsom större upphandlingar av kol, torv, räler, rullande materiel med mera, förvärvande av vattenfall för statens järnvägars räkning, anläggning av ny statsbana, inköp av enskild järnväg för statens räkning, mera betydelsefulla avtal med utländska transportförvaltningar, taxe- och samtrafiksfrågor av principiell betydelse, de årliga sommar- och vintertidtabellerna vid statens järnvägar, anslag till nya byggnader och anläggningar av större omfattning samt till större om- och tillbyggnader vid de trafikerade järnvägarna, kostnadsstat vid statens järnvägar samt koncessioner å enskilda järnvägar.

Därjämte skola fullmäktige eller vid förfall för någon av dem deras suppleant vara närvarande vid föredragning jämväl av annat ärende, vars avgörande generaldirektören anser böra ske i närvaro av järnvägsfullmäktige.

Mom. 2. Är ärende av beskaffenhet, att järnvägsfullmäktige därom böra höras, så brådskande, att fullmäktige icke hinna tillkallas, skall beslutet anmälas vid närmast därpå följande sammanträde, i vilket fullmäktige deltaga.

Mom. 3. Järnvägsfullmäktig, som sådant önskar, äger att närvara och anföra sin mening vid föredragning jämväl av ärende, i vars handläggning han icke kallats att deltaga.

Mom. 4. Fullmäktigsuppleanten må, då så finnes lämpligt, efter kallelse av generaldirektören, även utan anmält förfall för järnvägs-

fullmäktig, lämnas tillfälle närvara vid behandlingen av för verket särskilt viktigt ärende samt därvid meddela upplysningar och råd ävensom deltaga i styrelsens överläggningar, men ej i ärendets avgörande.

§ 33.

Vid föredragning inför generaldirektören av viktigare ärenden rörande trupptransporter i fredstid och järnvägarnas krigsförberedelse skall avdelningschefen vid försvarsstabens kommunikationsavdelning lämnas tillfälle att efter kallelse av generaldirektören vara närvarande med rätt att deltaga i styrelsens överläggningar men ej i ärendenas avgörande.

Avdelnings-
chefens vid
försvarssta-
bens kommu-
nikationsav-
delning när-
varo vid
föredragning.

§ 34.

Berör ärende, som skall föredragas inför generaldirektören eller överdirektören, flera byråers verksamhetsområden eller är ärendet av rättslig innebörd, skall, därest ärendet icke är av den vikt, att verkstadsdirektören, förrådsdirektören, någon av de byråchefer, vilkas byråer beröras av ärendet, eller vederbörande ombudsman bör vara närvarande vid föredragningen, innan föredragningen sker samråd i ärendet äga rum mellan föredraganden och chefen för den byrå, som beröres av ärendet, eller, då ärendet är av rättslig innebörd, vederbörande ombudsman.

Samråd
mellan olika
byråer m. m.

Hava vid samråd skiljaktiga meningar om beslutet förekommit eller anser sig generaldirektören eller överdirektören böra frånga föredragandens efter samråd framställda förslag i ett ärende, skola de, mellan vilka samråd ägt rum, vara närvarande vid ärendets avgörande.

§ 35.

Verkstadsdirektören, förrådsdirektören samt byråcheferna för kanslibyrån och drifttjänstbyrån ävensom överinspektörerna för respektive ban-, maskin- och trafiktjänsten skola i den utsträckning, styrelsen bestämmer, vara närvarande vid avgörandet av ärenden, som angå antagande, befordran, avskedande och entledigande av personal, bestämmelser angående personalens avlöningsförhållanden samt arbets- och vilotid, fastställelse och ändring av reglementen och instruktioner för personalen vid statens järnvägar.

Närvarande
vid föredrag-
ning av vissa
ärenden.

Vad nu sagts äger ej tillämplighet i de fall, då verkstadsdirektören eller förrådsdirektören, på sätt i § 41 närmare stadgas, beträffande vissa befattningar utövar styrelsens befogenhet.

Vid avgörandet av ärende angående viktigare avtal eller eljest av större rättslig betydelse skall vederbörande ombudsman närvara.

§ 36.

Generaldirektören eller överdirektören äger att vid föredragning av ärende även i andra fall än i §§ 34 och 35 sägs kalla verkstadsdirektören, förrådsdirektören, byråchef, byrådirektör eller ombudsman att jämte föredraganden närvara vid ärendets avgörande.

Tillkallande
av tjänste-
man att när-
vara vid visst
ärendes före-
dragning.

Likaledes äger generaldirektören eller överdirektören att tillkalla annan tjänsteman att vid ärendes föredragning meddela upplysningar samt i övrigt deltaga i överläggningarna i ärendet utan att därvid ingå såsom ledamot i styrelsen.

§ 37.

Skiljaktig mening.

Därest generaldirektören eller överdirektören i ärende, som föredrages för honom, fattar beslut, som strider mot föredragandens eller annan tillstådesvarande ledamots åsikt, åligger det denne att låta till protokollet eller annorledes anteckna sin skiljaktiga mening. Enahanda skyldighet åligger jämväl byrådirektör eller ombudsman, därest sådan tjänsteman jämlikt § 36 första stycket tillkallats att jämte föredraganden närvara vid ärendets avgörande.

Förekommer i ärende, som skall anmälas hos Kungl. Maj:t, skiljaktig mening, skall protokollsutdrag däröver bifogas skrivelsen i ämnet.

§ 38.

Avgörande av bestraffningsärenden.

Vid avgörande av ärende rörande avsättning eller annan bestraffning av tjänsteman skola, såvitt sådant låter sig göra, förutom generaldirektören även överdirektören, chefen för kanslibyrån, chefen för den byrå, under vilken den i målet ifrågakomne tjänstemannen får anses närmast lyda, ävensom den generaldirektören direkt underställde ombudsmannen vara närvarande samt deltaga i styrelsens överläggning och beslut. Likaså skall i dylikt mål, därest saken rör befattningshavare vid ban-, maskin- eller trafikavdelningen, den överinspektör, vars tjänstegren målet angår, närvara samt deltaga i överläggningen och beslutet. Ifrågavarande ärenden avgöras efter omröstning mellan de i beslutet deltagande, därvid såsom styrelsens beslut skall gälla den mening, varom flertalet förenar sig, eller vid lika röstetal den mening, som innebär frikännande eller den lindrigaste påföljden.

§ 39.

Byråchefens befogenhet m. m.

Mom. 1. Utan föregående föredragning äger byråchef att själv eller genom honom underordnad byråtjänsteman medelst remiss eller särskild skrivelse infordra förklaringar, upplysningar eller yttranden, som för ärendes beredande till avgörande finnas erforderliga, samt att befordra till granskning, anteckning eller förvaring inkommande handlingar, som äro av beskaffenhet att icke föranleda till omedelbar åtgärd av styrelsen.

Likaledes må byråchef själv eller genom honom underordnad byråtjänsteman besvara till styrelsen inkomna förfrågningar, då ett sådant besvarande icke innebär ett beslut utan endast upplysning rörande innehållet av något styrelsens beslut eller rörande någon av styrelsen fastställd tillämpning av gällande reglementen, instruktioner och taxor eller rörande annat dylikt förhållande.

Mom. 2. Styrelsen äger överlämna åt byråchef, byrådirektör, överinspektör eller annan tjänsteman att avgöra viss grupp av ärenden,

vilka ankomma på styrelsens handläggning men icke äro av beskaffenhet att i varje fall påkalla styrelsens egen prövning. Styrelsens beslut härom anmäles hos Kungl. Maj:t.

Mom. 3. I sammanhang med meddelande av beslut i ett ärende äger styrelsen att uppdraga åt föredraganden att lämna vederbörande linjebefäl sådana detaljföreskrifter, som äro erforderliga för verkställighet av beslutet och som icke falla inom linjebefälets befogenhet.

Mom. 4. Finner i annat fall än nu nämnts generaldirektören eller överdirektören särskilt ärende vara av beskaffenhet att icke påfordra styrelsens prövning, äger generaldirektören eller överdirektören att uppdraga åt chefen å den byrå, ärendet tillhör, eller annan föredragande att i ärendet meddela beslut.

Mom. 5. Berör ärende, som byråchef, byrådirektör, överinspektör eller annan tjänsteman jämlikt mom. 2, 3 och 4 äger att avgöra utan föredragning, flera byråers verksamhetsområden, skall, innan ärendet avgöres, samråd äga rum mellan vederbörande byråer. Skulle därvid skiljaktiga meningar förefinnas, skall ärendet föredragas för att avgöras av generaldirektören eller överdirektören.

§ 40.

Denna § har enligt kungl. kungörelse den 26 juni 1936, nr 407, upphört att gälla.

§ 41.

Verkstadsdirektören respektive förrådsdirektören tillkommer

dels att själv eller genom honom underordnad byråtjänsteman vidtaga sådana åtgärder, till vilka byråchef enligt § 39 mom. 1 är berättigad,

dels att vid huvudverkstad respektive huvudförråd, efter förslag från verkstadsföreståndare respektive förrådsintendent, antaga järnvägsläkare och tillsätta tjänsteman inom 14 eller lägre lönegrad i löneplan A civila avlöningsreglementet — med undantag av kansliskrivare — samt befattningshavare, tillhörande mästargraderna,

dels att genom direkta order till verkstadsföreståndarna respektive förrådsintendenterna meddela sådana detaljbestämmelser, som utgöra omedelbar tillämpning av styrelsens beslut eller av gällande reglementen och instruktioner,

dels att bestämma om tjänstbyte mellan tjänstemän under 24:e lönegraden i löneplan A ävensom verkstads- och förrådsarbetare vid huvudverkstäderna respektive huvudförråden,

dels att fastställa ritningar för mindre husbyggnader och anläggningar samt detaljritningar och detaljändringar å byggnader i allmänhet för huvudverkstäderna respektive huvudförråden, allt i de fall, där styrelsen icke själv förbehållit sig bestämmanderätt, och

dels att avgöra de grupper av ärenden eller de särskilda ärenden, vilka det tillkommer styrelsen att handlägga men som icke äro av beskaffenhet att i varje fall påkalla styrelsens egen prövning och beträffande vilka styrelsen uppdragit åt verkstadsdirektören respektive förrådsdirektören att meddela beslut, ävensom, i det fall att såväl generaldirektören som överdirektören är frånvarande, de övriga till verkstadsbyrån respektive förrådsbyrån hörande ärenden, som äro av så brådskande beskaffenhet, att de icke utan verklig olägenhet kunna uppskjutas.

Verkstads-
direktörens
och förråds-
direktörens
befogenhet.

§ 42.

Överdirektörens befogenhet i vissa fall.

Vad i §§ 30, 32 och 33 sägs om generaldirektören gäller även för överdirektören, då han uppehåller generaldirektörens ämbete eller äger i generaldirektörens ställe avgöra ett ärende.

§ 43.

Ärendens avgörande under generaldirektörens och överdirektörens frånvaro.

Skulle omständigheterna nödvändiggöra såväl generaldirektörens som överdirektörens frånvaro, skola, såframt Kungl. Maj:t ej annorlunda förordnar, de ärenden, som eljest på föredragning avgöras av generaldirektören eller överdirektören, avgöras av den byråchef, som därtill erhåller generaldirektörens uppdrag. Varje ärende skall därvid föredragas för honom av vederbörande byråchef eller särskilt förordnad föredragande, eller ock, därest ärendet tillhör hans egen byrå, vilken han, såvida generaldirektören ej annorlunda bestämmer, fortfarande skall förestå jämväl under den tid, ifrågavarande uppdrag varar, av honom avgöras i närvaro av byråchef, som han för ändamålet tillkallar.

Om rätt för verkstadsdirektören och förrådsdirektören att i fall, varom nu är fråga, avgöra vissa ärenden är stadgat i § 41.

Byråchef, som erhållit sådant uppdrag, som ovan nämnts, skall deltaga i handläggningen av ärenden rörande bestraffning av personal; och skall om byråchef, som erhållit ifrågavarande uppdrag, jämväl gälla vad i §§ 30, 32, 33, 34, 36, 37 och 39 finnes stadgat om generaldirektör eller överdirektör.

§ 44.

Inskränkningar i styrelsens befogenhet under generaldirektörens frånvaro.

I generaldirektörens frånvaro må ej, såframt Kungl. Maj:t för tillfället ej annorlunda förordnar, sådana åtgärder vidtagas, som rubba eller förändra förut vid förvaltningen följda grunder, eller sådana ärenden avgöras, angående vilka generaldirektören bestämt, att beslut i dem ej få meddelas i hans frånvaro.

§ 45.

Beslut under inspektionsresa och i brådskande fall.

Mom. 1. Under inspektionsresa må generaldirektören samt överdirektören utan att hava inhämtat yttrande av föredraganden meddela föreskrifter om verkställighetsåtgärder av beskaffenhet att icke tåla uppskov; dock må överdirektören icke meddela beslut, som föranleder ändring i någon redan av styrelsen stadgad ordning eller som avser allmänna förhållanden inom järnvägsförvaltningen.

Överdirektören åligger att, då sådan föreskrift utfärdats, som ovan omförmäls, ofördröjligen därom göra anmälan hos generaldirektören. Föranleder dylik föreskrift utgift eller är föreskrift, som generaldirektören under inspektionsresa utfärdar utan att hava inhämtat yttrande av föredraganden, av beskaffenhet att röra allmänna förhållanden inom järnvägsförvaltningen eller föranleda utgift eller ändring i redan av styrelsen stadgad ordning, skall den skriftligen utfärdas och sedermera i styrelsen anmälas vid nästa sammanträde, som bevistas av den, som utfärdat föreskriften.

Verkstadsdirektören och förrådsdirektören äga att vid inspektion meddela föreskrift om verkställighetsåtgärd av beskaffenhet att icke tåla uppskov, även om detta icke eljest faller inom hans befogenhet, dock med skyldighet för honom att snarast möjligt anmäla åtgärden för generaldirektören.

Mom. 2. Generaldirektören eller överdirektören äger även i andra fall än då han befinner sig på tjänsteresa att utan föredragandens hörande meddela beslut i ärende, som är så brådskande, att föredraganden icke lämpligen kan tillkallas. Sådant beslut skall av generaldirektören eller överdirektören snarast möjligt anmälas inom styrelsen.

§ 46.

Protokoll föres, då ärende avgöres rörande bestraffning av personal, då ärende förekommer, i vilket enligt gällande författning angående upphandling och arbeten för statens behov samt försäljning av staten tillhörig lös egendom protokoll skall hållas, då skiljaktiga meningar inom styrelsen enligt § 37 skola i protokoll antecknas, då beslut skall expedieras genom protokollsutdrag ävensom då styrelsen finner anledning särskilt förordna, att protokoll skall föras.

Protokoll.

§ 47.

Mom. 1. Expedition i ärende, som avgjorts av generaldirektören eller överdirektören eller av byråchef, som erhållit i § 43 omförmålt uppdrag, underskrives av den, som avgjort ärendet, jämte föredraganden eller, om byråchef, som erhållit nyss nämnt uppdrag, själv varit föredragande i ärendet, av honom ensam. Expedition, som avlåtes till Kungl. Maj:t, skall, därest överdirektören, järnvägsfullmäktig, suppleant för denne eller annan ledamot av styrelsen närvarit vid avgörandet, innefatta anteckning om sådan närvaro.

Expeditionens under-tecknande.

Mom. 2. Expedition i ärende, som avgjorts enligt bestämmelserna i § 38, underskrives av generaldirektören eller av den, som vid ärendets avgörande fullgjort hans tjänst, jämte föredraganden.

Mom. 3. I ärende, som jämlikt §§ 39 eller 41 handlagts av verkstadsdirektören, förrådsdirektören eller byråchef, underskrives expeditionen av den, som handlagt ärendet.

Expedition i ärende, som jämlikt §§ 39 eller 41 handlagts av annan tjänsteman å byrå, underskrives av denne, därvid ovan namnet tecknas »Enligt uppdrag».

Mom. 4. Är generaldirektören förhindrad att underteckna expedition i ärende, i vars avgörande han deltagit, skall överdirektören i stället för generaldirektören underteckna densamma, därvid ovan namnet tecknas »För generaldirektören». Därest jämväl överdirektören är förhindrad att underteckna expeditionen, underskrives densamma, på sätt nyss är sagt, av föredraganden.

Har icke generaldirektören men väl överdirektören deltagit i ett ärendes avgörande och är denne förhindrad att underteckna expeditionen i ärendet, skall expeditionen underskrivas av föredraganden, därvid ovan namnet tecknas »För överdirektören».

§ 48.

Expeditioner
till linjebe-
fålet.

Från styrelsen till distriktsbefålet utgående skrivelser och andra expeditioner, vilka innefatta ett beslut eller en order, skola ställas till distriktschefen vid vederbörande distrikt eller till verkstadsföreståndare vid vederbörande huvudverkstad respektive förrådsintendenten vid vederbörande huvudförråd, därest ej annorlunda blivit bestämt av styrelsen.

6. Tjänstetillsättning, semester och annan tjänstledighet, vikariat samt avsked inom järnvägsstyrelsen.

§ 49.

Tjänstetill-
sättning.

Generaldirektören förordnas av Kungl. Maj:t för en tid av högst sex år.

Överdirektören förordnas av Kungl. Maj:t, efter förslag av generaldirektören, för en tid av högst sex år, då sådant förordnande första gången meddelas, och för en tid av högst tre år, om förordnandet förnyas.

Förordnande för verkstadsdirektören och förrådsdirektören meddelas av Kungl. Maj:t efter förslag av generaldirektören för en tid av högst sex år för varje gång.

Järnvägsfullmäktige och suppleanten för dem förordnas av Kungl. Maj:t för en tid av två år, dock att för det fall, att två fullmäktige samtidigt skola förordnas, förordnandet för den ene av dem meddelas för en tid av tre år.

Chefen för militärbyrån, förste och andre militärassistenterna hos styrelsen samt militärassistenten hos styrelsen och vid vissa enskilda järnvägar beordras för viss tid av Kungl. Maj:t genom generalorder på förslag, som efter samråd med chefen för försvarsstaben avgives av järnvägsstyrelsen.

Övriga hos styrelsen anställda tjänstemän tillsätts genom konstitutional, byråchef av Kungl. Maj:t efter förslag av generaldirektören, tjänstemän i övrigt, tillhörande 28 och högre lönegrader i löneplan A civila avlöningsreglementet, av Kungl. Maj:t efter förslag av styrelsen samt den återstående personalen av styrelsen.

Personal vid statens järnvägsbyggnader tillsättes av styrelsen. •

Anm. Jämför § 15 anm.

Icke-ordinarie tjänstemän och järnvägsläkare för styrelsen antagas av styrelsen.

§ 50.

Kompetens-
villkor.

Arkitekt, byrådirektör, förste byråingenjör, överinspektör för bantjänsten, överinspektör för maskintjänsten och byråingenjör skola hava avlagt högre teknisk examen vid svenskt eller främmande läroverk eller avgångsexamen efter den 1 januari 1917 från Chalmers tekniska institut i Göteborg högre avdelning.

Chefen för militärbyrån skall vara major eller kapten vid generalstabskåren och hava fullgjort två års kommendering vid statens eller enskilda järnvägar. Förste och andre militärassistenterna samt mili-

lärassistenten vid styrelsen och vissa enskilda järnvägar skola vara kompaniofficerare vid generalstabskåren eller vid något av arméns truppförband samt hava fullgjort sådan kommendering, som om chefen för militärbyrån föreskrivits.

Förste aktuarien och chefen för statistiska kontoret skall hava avlagt examen inför filosofisk fakultet, i vilken något av ämnena nationalekonomi, statskunskap, statistik eller matematik ingår.

En av aktuarierna å ekonomibyrån skall hava avlagt antingen filosofisk ämbetsexamen eller filosofie kandidatexamen, i båda fallen med betyget »berömlig» i matematik, eller filosofie licentiatexamen med minst betyget »med beröm godkänd» i nämnda ämne eller ock avgångsexamen vid teknisk högskola och därvid i matematik (större kurs) erhållit betyget »berömlig».

Annan aktuarie skall hava avlagt examen, som för förste aktuarie och chef för statistiska kontoret är föreskriven.

Ombudsman ävensom förste sekreterare och sekreterare å kansli- byrån skola hava avlagt examen, medförande behörighet till domarebefattning, samt notarie å kanslibyrån examen inför juridisk fakultet.

Lantmätare skall hava fullgjort vad enligt gällande lantmäteriinstruktion föreskrives för erhållande av förord till distriktslantmätarbefattning.

Uderingenjör med lantmåteriteknisk utbildning skall hava fullgjort vad enligt sistberörda instruktion fordras för att kunna förordnas till extra lantmätare.

Annan underingenjör skall hava avlagt teknisk examen åtminstone från teknisk elementarskola eller tekniskt gymnasium.

Övriga tjänstemän inom lönegraderna A 15—A 28 hos styrelsen vilka tillsättas av Kungl. Maj:t efter förslag av styrelsen eller av styrelsen, skola, med undantag av huvudkassör, bokhållare, kontorskrivare och ritare, hava avlagt studentexamen eller avgångsexamen från handelsgymnasium eller teknisk elementarskola eller tekniskt gymnasium.

Huvudkassör, bokhållare och kontorskrivare ävensom förste kansliskrivare och kansliskrivare skola hava avlagt realskolexamen, dock under villkor av vitsord om godkända insikter i modersmålet, tyska, engelska, franska, geografi och matematik, eller ock kunna förete fullständigt avgångsbetyg från statens normalskola för flickor eller sådant högre läroverk för kvinnlig ungdom, beträffande vilket Kungl. Maj:t förordnar, att avgångsbetyg därifrån skall medföra enahanda kompetens som avlagd realskolexamen.

Finner styrelsen sökande till ledigbliven tjänstebefattning, som av styrelsen tillsättes, på grund av särskilda skäl böra ifrågakomma till befattningen, oaktat han icke uppfyllt de för densamma föreskrivna kompetensvillkor, äger styrelsen besluta därom, att sökanden utan hinder av berörda omständighet må kunna utnämnas till ifrågavarande befattning. Dispens, som sålunda medgives, gäller alla befattningar, för vilka äro fastställda enahanda kompetensvillkor som för den befattning, i fråga om vilken dispens meddelats.

Ann. Tjänstebeteckningen underingenjör är numera ändrad till ingenjör i lönegrad A 20. För den nytillkomna befattningen ingenjör i lönegrad A 24 äro kompetensvillkoren ännu ej fastställda.

§ 51.

Allmänna
villkor för
antagande till
befattning
m. m.

För att av styrelsen antagas till ordinarie befattning hos styrelsen erfordras i övrigt:

- a) att vara svensk medborgare;
- b) att hava fyllt tjuguettt år och ej vara äldre än trettio år;
- c) att genom behörigt läkarbetyg hava styrkt färgsinnets beskaffenhet; samt
- d) att med behörigt läkarbetyg hava styrkt sig vara fri från sjuklighet, svaghet eller kroppsslyte, som kan anses menligt inverka på tjänstutövningen.

Från bestämmelsen om en ålder av högst trettio år kan undantag medgivnas för den, som förvärvat sådan erfarenhet och skicklighet, att hans anställande prövas vara av gagn.

Styrelsen äger att bestämma kompetensfordringarna för anställning såsom icke ordinarie tjänsteman vid verket i anslutning till vad som gäller för motsvarande ordinarie tjänsteman samt att vidtaga anordningar för tjänstemannaaspiranters och tjänstemäns fackliga utbildning.

§ 52.

Ledig befattning, som tillsättes av Kungl. Maj:t.

Då befattning, som på förslag av styrelsen skall tillsättas av Kungl. Maj:t, blir ledig, utfärdar styrelsen kungörelse därom i allmänna tidningarna samt medelst anslag i styrelsens lokal med föreläggande av tjugu dagars ansökningstid, räknat från den dag, kungörandet i allmänna tidningarna sker, varförutom ledigheten må genom order bekantgöras. Efter denna tids utgång insänder styrelsen ansökningshandlingarna till Kungl. Maj:t samt förordar därvid till tjänstens erhållande den bland de sökande, som anses företrädesvis böra ifrågakomma, eller anmäler, att sådant förord icke kan lämnas åt någon bland de sökande.

Sedan ansökningshandlingarna insänts till Kungl. Maj:t, skall tillkännagivande om styrelsens beslut i saken ofördröjligen anslås i styrelsens lokal.

§ 53.

Ledig befattning, som tillsättes av styrelsen.

Innan befattning inom 15—27 lönegraderna i löneplan A civila avlöningsreglementet ävensom förste kansliskrivar-, kansliskrivar- och kopistbefattning av styrelsen tillsättes annorledes än genom förflyttning, skall befattningen genom anslag i styrelsens lokal kungöras till ansökning inom tjugu dagar, varförutom ledigheten må genom order bekantgöras. Finnes bland sökandena icke någon, som styrelsen anser lämplig till tjänsten, låter styrelsen ånyo kungöra densamma till ansökning, så framt tjänsten icke finnes böra tills vidare hållas vakant. Detsamma gälle ock extra ordinarie befattning i 21 eller högre lönegrad.

Då tillsättning skett, skall tillkännagivande därom ofördröjligen anslås i styrelsens lokal.

§ 54.

För byråcheferna, med undantag av chefen för militärbyrån, äger generaldirektören bestämma, vilken byrå envar av dem skall förestå. För övriga tjänstemän hos styrelsen, vilka innehava befattningar, som förekomma å flera byråer eller kontor, bestämmer styrelsen den byrå eller det kontor, varest envar av dem skall tjänstgöra.

Tjänstemans
placering och
tjänstgörings-
skyldighet.

Tjänsteman hos styrelsen, som av styrelsen tillsatts genom konstitutional, må av styrelsen utan ansökning förflyttas till annan befattning vid statens järnvägar.

Envar, som blivit antagen till ordinarie befattning hos styrelsen, skall tjänstgöra, när och varhelst han därtill beordras, och utföra de göromål av vad slag det vara må, som åläggas honom i tjänsten, även därest dylikt åläggande på grund av föreliggande omständigheter avser fullgörande av annan befattningshavares tjänståliggande. Rörande skyldighet att under viss tid såsom vikarie bestrida högre befattning är särskilt stadgat.

I övrigt är varje hos styrelsen anställd tjänsteman pliktig att ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som i särskilda fall med avseende å tjänstgöringen meddelas av styrelsen eller av hans förman.

För vederbörlig kontroll skall inom verket föras förteckning över alla beslut rörande tillstånd att mottaga uppdrag eller befattning utom verket.

§ 55.

Mom. 1. För ordinarie befattningshavare skall, i den mån ej nedan annorlunda stadgas eller för särskilda fall efter prövning medgives av styrelsen, arbetstiden å tjänsterummet utgöra 42 timmar i veckan eller, där vecka innehåller mindre än sex arbetsdagar, ett i förhållande till antalet arbetsdagar minskat antal timmar samt förläggas till tider, som bestämmas i arbetsordningen eller eljest av generaldirektören med iakttagande av att arbetstiden icke någon arbetsdag må understiga 4½ timmar. I arbetstiden må icke inräknas måltidsrast.

Arbetstid å
tjänsterummet.

Om och i den mån omständigheterna det tillåta, må generaldirektören för högst tre månader under tiden juni—september medgiva, att arbetstiden inskränkes med högst 9 timmar i veckan, varvid arbetstiden å lördagar må begränsas till 3½ timmar.

Å påskafton, midsommarafton och julafton må arbetet efter generaldirektörens bestämmande helt eller delvis inställas. Viss inskränkning i arbetstiden må ock av generaldirektören kunna medgivas vid särskilda tillfällen.

För fullgörande av något av Kungl. Maj:t eller på grund av Kungl. Maj:ts bemyndigande meddelat allmänt uppdrag må erforderlig inskränkning i arbetstiden å tjänsterummet äga rum.

Därest i särskilda fall arbete finnes med större fördel kunna utföras utom tjänsterummet, må medgivande till därav föranledd inskränkning i arbetstiden å tjänsterummet lämnas av generaldirektören eller, efter dennes bestämmande, av chefen för vederbörande byrå.

Då göromålens gång det kräver, äger förman påfordra nödig utsträckning av arbetstiden.

Tjänsteman må åläggas den tjänstgöring nattetid, som erfordras för ämbetslokalernas bevakning; dock skall han i sådant fall åtnjuta motsvarande befrielse från dagtjänstgöring.

Mom. 2. Personal, som icke avses i mom. 1, skall utföra sitt arbete å tjänsterummet å tid, varom där ej annat finnes stadgat, föreskrifter meddelas i arbetsordningen eller eljest av generaldirektören eller, efter dennes bestämmande, av annan förman.

Mom. 3. Av styrelsen skall i den omfattning, som prövas lämplig, för tjänsteman hos styrelsen bestämmas viss för allmänhetens mottagande å tjänsterummet avsedd tid, varom anslag skall finnas i styrelsens lokal.

§ 56.

Semester och annan tjänstledighet.

Mom. 1. Styrelsens tjänstemän äga, enligt vad därom är särskilt stadgat, åtnjuta semester enligt fördelning, som fastställes, vad beträffar överdirektören, verkstadsdirektören, förrådsdirektören och byråchef, av generaldirektören samt, vad angår envar av övriga tjänstemän, av chefen för den byrå, å vilken tjänstemannen tjänstgör, eller, om denne är anställd å något av styrelsens kontor, av den byråchef respektive kontorsföreståndare, som handlägger personalärenden angående kontoret.

Generaldirektören bör, då han ämnar begagna sig av semester och när han efter åtnjuten sådan åter inträder i utövningen av sitt ämbe- te ävensom då han ämnar begagna sig av tjänstledighet intill fjorton dagar, därom göra anmälan hos chefen för kommunikationsdepartementet.

Mom. 2. Annan tjänstledighet än semester kan under högst fyrtiofem dagar under loppet av ett och samma kalenderår av generaldirektören beviljas överdirektören, verkstadsdirektören, förrådsdirektören och byråchef. Är överdirektören, verkstadsdirektören, förrådsdirektören eller byråchef i behov av längre ledighet eller inträffar för generaldirektören behov av tjänstledighet för längre tid än fjorton dagar, skall ansökning om ledighet göras hos Kungl. Maj:t.

Åt övriga ordinarie och icke ordinarie tjänstemän äger styrelsen vid förefallande behov bevilja ledighet. Styrelsen må ock kunna på verkstadsdirektören, förrådsdirektören, byråchef och kontorsföreståndare i den omfattning, styrelsen finner lämplig, överflytta sin befogenhet att bevilja tjänstledighet utom vad angår beviljande av tjänstledighet för studier.

§ 57.

Vikariat m. m.

Styrelsen äger bestämma, vilken tjänsteman å byrå eller hos styrelsen som skall vid förfall för chef för byrå vara hans ställföreträdare, och skall denne dels, därest Kungl. Maj:t ej annorlunda förordnar, förvalta chefsbefattningen vid inträdande ledighet samt då chefen åtnjuter semester eller annan tjänstledighet eller eljest är förhindrad att förrätta sin tjänst, dels ock under chefens frånvaro å tjänsteresa föredraga byrån tillhörande ärenden och förrätta andra till tjänsten hörande löpande göromål.

Då för ärendes handläggning erfordras jämförelsevis mera omfattande utredning eller särskild specialkännedom, äger generaldirektören, därest sådant prövas lämpligt, att förordna lämplig tjänsteman vid statens järnvägar att föredraga visst ärende eller viss grupp av ärenden. Dyligt förordnande kan av generaldirektören meddelas jämväl i andra fall än de nu nämnda, då han finner sådant vara av behovet påkallat.

Vid förfall för kontorsföreståndare må, därest styrelsen ej annorlunda förordnar, dennes närmaste man inträda såsom vikarie.

Vid ledighet för andra tjänstemän må, därest sådant erfordras, styrelsen eller, då chef för byrå eller kontorsföreståndare beviljat ledighet, den, som beviljat denna, tillika förordna om tjänstens uppehållande genom vikarie.

§ 58.

Mom. 1. Avsked må på begäran beviljas tjänsteman hos styrelsen Entledigande. av den myndighet, som tillsatt tjänstemannen.

Mom. 2. Rörande tjänstemans skyldighet att efter viss tid med pension avgå från tjänsten är särskilt stadgat.

Mom. 3. Icke ordinarie tjänsteman kan av styrelsen efter viss tid förut skedd uppsägning entledigas.

7. Åtal mot järnvägsstyrelsens personal samt dennas ansvar för tjänstefel.

§ 59.

Beträdes generaldirektören, överdirektören, verkstadsdirektören, förrådsdirektören eller byråchef med fel eller försummelse i tjänsten, åtalas han därför inför Svea hovrätt.

Tjänstefel av annan tjänsteman. Olovligt nedläggande av arbetet m. m.

Detsamma gäller, därest järnvägsfullmäktig eller suppleanten för järnvägsfullmäktig gör sig skyldig till fel eller försummelse i utövningen av sitt uppdrag ävensom därest annan föredragande än byråchef beträdes med fel eller försummelse i fråga om föredragning eller handläggning i övrigt av ärende, som han enligt instruktionens bestämmelse eller särskilt förordnande har att föredraga.

§ 60.

Mom. 1. Varder annan tjänsteman hos styrelsen än som i § 59 är nämnd beträdd med tjänstefel eller har han låtit klandervärt uppförande komma sig till last, må styrelsen döma honom till böter, motsvarande högst en månads lön, eller till mistning av tjänsten under högst tre månader, vilken sistnämnda bestraffning för den bestraffade innebär förlust under den tid, bestraffningen avser, av de rättigheter och förmåner, som medfölja tjänsten. Åtnjuter den bestraffade tjänstebostad, må han under tid, för vilken han dömts till mistning av tjänsten, likväl bibehållas vid bostaden mot erläggande av stadgad ersättning. Då tjänsteman, som är tillsatt av Kungl. Maj:t, dömes till mistning av tjänsten på viss tid, skall beslutet jämte skälen därtill anmälas hos Kungl. Maj:t.

Tjänstefel av annan tjänsteman. Olovligt nedläggande av arbetet m. m.

Låter den, som begått tjänstefel, sig icke rätta av sådan bestraffning, som nu är omförmäld, eller är tjänstefelet av svårare beskaffenhet, må styrelsen avsätta den felaktige, därest han är av styrelsen antagen till tjänsten, eller, om han tillsättes av Kungl. Maj:t, göra framställning om hans avsättning.

Mom. 2. Tjänsteman, som lägger hinder i vägen för tjänstens punktliga fullgörande genom nedläggande av arbetet, utan att ledighet eller avsked beviljats honom, eller genom otillbörligt fördröjande av arbetet, eller som inför samlade befattningshavare inom verket uppmanar till sådan handling, som nu är nämnd, skall, där handlingen icke faller under allmän lag, anses därigenom hava gjort sig skyldig till sådant tjänstefel av svårare beskaffenhet, därå enligt mom. 1 avsättning kan följa.

Mom. 3. Icke ordinarie tjänsteman, som gör sig skyldig till försumlighet, oskicklighet eller klandervärdt uppförande eller som gör sig skyldig till fel i tjänsten, må av styrelsen efter viss tid förut skedd uppsägning skiljas ur statens järnvägars tjänst eller ock dömas jämlikt bestämmelserna i mom. 1 här ovan. Han skall ock anses hava själv uteslutit sig från verket, därest han utan av styrelsen godkänt skäl vägrat mottaga honom tilldelat förordnande eller över tre månaders tid, utan behörigt tillstånd eller anmält laga förfall, avhållit sig från tjänstgöring.

Mom. 4. Är tjänstefel av beskaffenhet, att därå enligt allmän lag följer fängelse eller straffarbete, eller innefattar det kränkning av annans rätt, så att skadestånd därför kan ifrågakomma, eller finner styrelsen eljest skäl att skilja saken från sig, må styrelsen förordna om den felaktiges ställande under åtal vid domstol, med rätt för styrelsen att i sammanhang härmed avstånga honom från tjänstgöring.

Mom. 5. På styrelsen ankommer att, då från redogörare eller andra verkets tjänstemän förklaringar eller yttranden inforas, för uraktlåtenhet att avgiva desamma inom föreskriven tid förelägga antingen lämpliga viten eller ock det äventyr, att målet på förhandenvarande skäl avgöres, ävensom att i förekommande fall ålägga den försumlige att utgiva vite, som försuttits.

Mom. 6. Böter och viten, som ådömas av styrelsen, tillfalla statens järnvägars änke- och pupillkassa.

Dylika böter och viten indrivs genom styrelsens försorg samt redovisas i styrelsens räkenskaper.

Anm. Sedan statens järnvägars änke- och pupillkassa numera upphört, redovisas böter och viten under rubriken »diverse inkomster».

§ 61.

Förman är berättigad att, då sådant erfordras till undvikande av fara eller för behörig ordning i tjänsten, försätta ur tjänstgöring envar, som honom omedelbarligen bör lyda, dock med skyldighet, därest en dylik åtgärd vidtagits av annan än generaldirektören, för den, som vidtagit åtgärden, att anmäla densamma för sitt närmaste högre befäl, varefter i vanlig ordning förfares.

Försättande
ur tjänst-
göring.

8. Besvär över järnvägsstyrelsens beslut.

§ 62.

Mom. 1. Den, som icke åtnöjes med styrelsens beslut, äger, där ej annorlunda är stadgat, hos Kungl. Maj:t söka ändring genom besvär, vilka skola hava inkommit till kommunikationsdepartementet före klockan tolv å trettonde dagen efter den, då klaganden erhållit del av beslutet; dock skola besvär över beslut om tjänstetillsättning eller om förslag därtill hava inkommit till nämnda departement före klockan tolv å tjugonde dagen efter den, då beslutet tillkännagivits genom anslag i styrelsens lokal.

Besvär över
styrelsens
beslut.

Besvär över styrelsens beslut skola emellertid inom först angivna tid anföras i kammarrätten i följande mål, nämligen:

a) anmärkningsmål, avseende prövning av någon revisionskontorets anmärkning vid kassaredegörelserna med därtill hörande verifikationer eller inom förrådsbyrån framställd anmärkning vid förrådsredogörelserna med därtill hörande verifikationer eller av någon kontrollkontorets anmärkning vid uppbördsredogörelserna med vad därtill hörer;

b) mål om avlöningsförmån, såvitt förmånen enligt fastställd stat eller annan gällande föreskrift skall utgå under sådana förhållanden, att frågan huruvida förmånen rätteligen åtnjutits, författningsenligt kan såsom anmärkningsmål komma under kammarrättens prövning;

c) mål om resekostnads- och traktamentsersättning, såvitt därom gäller vad under b) sagts ifråga om avlöningsförmån; samt

d) mål om rätt till pension eller dylik förmån, där sådan fråga har avseende å pensionering av tjänsteman eller arbetare vid statens järnvägar i denna hans egenskap eller å familjepensionering av efterlevande till nu nämnd tjänsteman eller arbetare på grund av hans statsanställning.

Mom. 2. Beslut om tjänstemans avstängning från tjänstgöring går i verkställighet utan hinder av besvärns anförande.

II. Distrikten.

9. Distriktsbefälet.

§ 63.

Varje distrikt förvaltas, i enlighet med vad i denna instruktion och gällande arbetsordning närmare bestämmes, av *en distriktschef* såsom distriktets chef samt sektionerna av de honom underställda *sektionsföreståndarna*, förste baningenjörer eller baningenjörer, förste maskiningenjörer eller maskiningenjörer, förste trafikinspektörer eller trafikinspektörer till antal motsvarande sektionernas antal.

Anm. Numera finnas även elektroingenjörer som sektionsföreståndare.

Vid varje distrikt finnes ock anställd en militärassistent med tjänsteställning motsvarande den, som tillkommer trafikinspektör.

Vid distrikten anställas i övrigt tjänstemän till det antal, gällande stat anger.

Vid distrikt, till vilket hör ångfärja eller annat fartyg, finnes dess-

Distriktsbe-
fälets orga-
nisation.

utom anställd färje- och fartygspersonal till det antal, gällande stat utvisar.

Därest så prövas lämpligt, förordnar styrelsen särskild tjänsteman att i egenskap av arbetschef biträda distriktschefen vid ledningen av större ny- eller ombyggnadsarbeten inom distriktet.

§ 64.

Distrikts-
chefen.

Distriktschefen är såsom distriktets chef styrelsen i första hand ansvarig för de till distriktet hörande järnvägarnas ekonomiska och reglementsenliga skötsel samt för den allmänna ordningen inom distriktet. I sin nämnda egenskap har han att i den dagliga löpande tjänsten utöva ledningen av distriktets förvaltning i alla distriktet berörande angelägenheter och därvid antingen själv eller i den omfattning, han finner lämplig, genom sina underlydande organ behandla och avgöra förekommande ärenden. Han skall genom inspektion och annorledes övervaka, att samverkan och samarbete mellan de olika tjänsteställena och deras personal äga rum. Han företräder distriktet, därvid han i förhållande till främmande myndigheter och allmänheten har att, vad distriktet vidkommer, bevaka statens järnvägars rätt och intresse. Han har att följa förhållandena inom distriktets trafikområde och därvid stå i nära förbindelse med allmänheten för att lära känna dess behov och önskemål. Han har att själv vidtaga eller hos styrelsen föreslå anordningar, som kunna bidra till frambringande av ny trafik eller upparbetande av redan befintlig. Han skall dessutom i övrigt vidtaga sådana åtgärder, som lända till befordrande av järnvägens ändamål, förökande av dess inkomster och minskande av dess utgifter. Han är styrelsen närmast ansvarig för att hans ämbetsområde berörande författningar och bestämmelser noga efterlevas och att de till distriktets disposition lämnade anslag icke överskridas.

Inbördes sidoordnade äro distriktscheferna pliktiga att samarbeta med varandra, när helst detta i tjänstens intresse kräves.

§ 65.

Sektions-
föreståndare.

Sektionsföreståndare är distriktschefen direkt underställd. Han är distriktschefen närmast ansvarig för att tjänsten inom hans sektion i alla till densamma hörande grenar handhaves, ordnas och övervakas på tillfredsställande sätt och har allt efter vad i denna instruktion samt i den av styrelsen utfärdade arbetsordningen för distriktsbefälet stadgas eller distriktschefen närmare bestämmer att bereda och till distriktschefens avgörande hänskjuta eller själv avgöra de till hans sektion hörande ärendena. Inbördes sidoordnade äro sektionsföreståndarna pliktiga att samarbeta med varandra, när helst detta i tjänstens intresse kräves.

§ 66.

Militär-
assistenten.

Militärassistenten är direkt underställd distriktschefen och deltagar, därest militär sakkunskap erfordras, i handläggning av ärenden angående järnvägarnas användande för militära ändamål såväl i krig

som fred, vilken handläggning allt efter ärendenas beskaffenhet och efter styrelsens eller distriktschefens närmare bestämmande äger rum antingen hos distriktschefen eller hos vederbörande sektionsföreståndare.

§ 67.

För varje distrikt finnes till distriktschefens hjälp vid göromålsens behöriga skötande ett *distriktskansli*, i vilket, om ej annorlunda för särskilt fall bestämmes, ingå dels en *distriktssekreterare och ombudsman* för administrativa och rättsliga angelägenheter, dels en *baningenjör*, en *maskiningenjör* och en *trafikinspektör* som fackkunniga i ban-, maskin- och trafikjänsten, dels ock en *distriktskamrerare* såsom föreståndare för kamrerarkontoret.

Distriktskansli.

Anm. Vid I—V distrikten ingår numera även en elektroingenjör i distriktskansliet som fackkunnig för elektrodriften. Distriktskamrerarbefattningen är numera indragen.

Å distriktskansliet finnes i övrigt anställd erforderlig teknisk och kameral personal av olika grader.

Inom distriktskansliet har distriktschefen att ordna och fördela arbetet, i den mån ej särskilda föreskrifter härutinnan givits i denna instruktion eller av styrelsen, ävensom att övervaka ärendenas behöriga gång. Han äger ensam beslutanderätt, på sätt i denna instruktion samt i arbetsordningen för distriktsbefälet närmare bestämmes, i alla ärenden — med de undantag, som nedan i § 87 mom. 3 angivas — i vilkas avgörande han deltagit.

Ovannämnda baningenjör, maskiningenjör och trafikinspektör äro var för sitt fackområde inför distriktschefen föredragande i anställnings- och befordringsfrågor ävensom i övrigt i den omfattning, distriktschefen prövar lämpligt, samt hava att efter uppdrag av distriktschefen utföra nödiga utredningar samt förrätta inspektion. Till deras direkta avgörande kunna ävenledes av distriktschefen hänskjutas vissa ärenden eller grupper av ärenden.

Anm. Jämför *anm.* under första stycket här ovan.

Distriktschefen kan jämväl lämna annan tjänsteman uppdrag att utreda och för honom föredraga eller själv avgöra visst ärende.

I egenskap av distriktets ombudsman tillkommer distriktssekreteraren att själv eller genom av honom befullmäktigat ombud inför underdomstolar och andra myndigheter ävensom inför skiljemän anhängiggöra, utföra och bevaka statens järnvägars rätt och talan i rättegångsärenden inom distriktet samt övriga mål och ärenden inom distriktet av rättslig natur. Han är jämväl föredragande i bestraffningsmål.

§ 68.

Bestämmelser rörande de olika expeditionernas och kontorens vid distrikten verksamhet samt rörande sättet och ordningen för göromålsens bestridande å dessa expeditioner och kontor ävensom rörande de särskilda tjänstemännens åligganden och övriga tjänsteförhållanden meddelas i arbetsordningen för distriktsbefälet med rätt för styrelsen att överlämna åt vederbörande distriktschef att i sådant avseende meddela till äventyrs ytterligare erforderliga stadganden.

Expeditioner och kontors verksamhet m. m.

För att undvika onödig skriftväxling skall mellan de olika befattningshavarna såväl inom distriktskansliet som mellan dem och tjänstemännen vid sektionerna muntlig förhandling äga rum i största möjliga omfattning.

§ 69.

Skiljaktig mening.

Fattar distriktschefen i anställnings- och befordringsfrågor beslut, som strider mot föredragandens åsikt, åligger det denne att anmäla och å det koncept till den i ärendet utgående expeditionen, vilket i sådant fall skall uppsättas och förvaras, låta anteckna sin skiljaktiga mening. Förekommer skiljaktig mening i dylikt ärende, som skall anmälas hos styrelsen, skall den å konceptet därom gjorda anteckningen intagas i expeditionen.

§ 70.

Protokoll.

Protokoll föres, då ärende rörande bestraffning av personal avgöres samt då ärende förekommer, i vilket enligt gällande författning angående upphandling och arbeten för statens behov samt försäljning av staten tillhörig lös egendom protokoll skall föras.

§ 71.

Expeditioner undertecknande.

Skrivelser och expeditioner, vilka utfärdas på grund av beslut, fattat av distriktschefen, underskrivas av honom samt kontrasieras, om ärendet gällt anställning, befordring eller bestraffning, av föredraganden.

Skrivelse eller expedition i annat ärende, avgjort å distriktschefens vägnar av annan tjänsteman, underskrives av denne, varvid ovanför underskriften sättes »För distriktschefen».

10. Revision av distriktens förvaltning.

§ 72.

Siffergranskning m. m.

Å styrelsens revisionskontor siffergranskas distriktens räkenskaper med tillhörande verifikationer samt kontrolleras författningensligheten av de gjorda utbetalningarna och av de förvaltningsåtgärder, som föranlett desamma.

§ 73.

Saklig granskning.

Sedan distriktens räkenskapshandlingar granskats å revisionskontoret, på sätt i § 72 sägs, skola de å vederbörande byråer inom styrelsen undergå ytterligare granskning för vinnande av kontroll å såväl ändamålsenligheten av gjorda utbetalningar och av de förvaltningsåtgärder, som föranlett dessa, som ock lämpligheten av erlagda pris.

§ 74.

Anmärkning, som framställts vid den å revisionskontoret eller å styrelsens byråer verkställda granskningen av distriktens räkenskaphandlingar, prövas av styrelsen, därvid styrelsen har att bedöma anmärkt utbetalning eller förvaltningsåtgärd med hänsyn i främsta rummet till dess lämplighet samt äger att även i fall, då utbetalning eller förvaltningsåtgärd befinnes författningsstridig, med avseende å särskilda omständigheter i målet befria vederbörande redogörare från ersättningsskyldighet.

Anmärkningsprövning.

§ 75.

Överrevisorerna skola upptaga till bedömande styrelsens beslut i anledning av de anmärkningar, som framställts vid den å revisionskontoret och å styrelsens byråer verkställda granskningen av distriktets räkenskapshandlingar. Har styrelsen ogillat anmärkning, som överrevisorerna finna befogad, eller befriat vederbörande redogörare från ersättningsskyldighet, därest sådan enligt överrevisorernas mening bort åligga honom, äga dessa att därå fästa riksräkenskapsverkets uppmärksamhet, såvitt de ej finna sig böra i anledning av angivna förhållandet själva anhängiggöra talan i kammarrätten. Har styrelsen ogillat anmärkning mot utbetalning eller förvaltningsåtgärd, som överrevisorerna finna olämplig eller mindre ändamålsenlig, hava dessa att anmäla förhållandet hos Kungl. Maj:t, därest de icke finna saken kunna bero därvid, att styrelsens uppmärksamhet fästes därå.

Överrevisorernas granskning.

Överrevisorerna äga att jämväl omedelbart granska distriktens räkenskaper och kontrollera deras förvaltning, för vilket ändamål överrevisorerna äga att, i den mån de anse sådant behöfligt, infordra distriktens räkenskapshandlingar, protokoll, akter med koncept och kopior till skrivelser, som utgått från distriktsbefälet, samt kostnadsförslag, ritningar och andra handlingar, som kunna finnas erforderliga för granskningens verkställande.

Beträffande anmärkning, som av överrevisorerna framställts vid granskning av distriktens räkenskaper och förvaltning, gäller vad i § 25 är sagt om anmärkning, som av överrevisorerna framställts vid granskning av styrelsens räkenskaper och förvaltning, och skall, på sätt i § 26 stadgas, åtgärd, som av överrevisorerna vidtagits i anledning av granskningen, omförmälas i överrevisorernas berättelse.

§ 76.

Statens järnvägsbyggnaders å arbetslinjen förda räkenskaper med tillhörande verifikationer undergå på det sätt, styrelsen närmare bestämmer, sådana olika slag av granskning som i §§ 72 och 73 omförmälas.

Revision av järnvägsbyggnadernas förvaltning.

Anmärkning, som därvid framställes, prövas av styrelsen i enlighet med vad i § 74 sägs om anmärkning mot distriktens räkenskapshandlingar, och gäller vad i § 75 stadgas angående överrevisorernas befattning med distriktsräkenskaperna och distriktens förvaltning i tillämpliga delar jämväl om järnvägsbyggnadernas å arbetslinjen förda räkenskaper och linjebefälets förvaltning.

Anm. Jämför § 15 anm.

11. Tjänstetillsättning, semester och annan tjänstledighet, vikariat samt avsked vid distrikten.

§ 77.

Förordnande
och konstitu-
torial.

Distriktschef tillsättes på förordnande för en tid av högst sex år för varje gång.

Övriga tjänstemän vid distrikten tillsätts genom konstitutorial.

§ 78.

Tjänstetill-
sättning.

Distriktschef förordnas av Kungl. Maj:t efter förslag av generaldirektören.

Förste kansliskrivare, kansliskrivare samt tjänstemän, tillhörande lönegraderna A 15—A 27, med undantag av tjänstemän inom mästargraderna ävensom extra ordinarie tjänstemän i 21 eller högre lönegrad, tillsätts av styrelsen efter förslag av distriktschef.

Övriga tjänstemän tillsätts av distriktschef.

Ärenden rörande tjänstetillsättning skola behandlas av distriktschefen efter föredragning inom distriktskansliet av baningenjören, maskiningenjören eller trafikinspektören allt efter den tjänstegren, vederbörande befattning tillhör, eller, därest denna grund ej kan tillämpas, av distriktssekreteraren.

Tillkännagivande av distriktschefens beslut om tillsättning av tjänst skall ske genom anslag i distriktskansliets lokal, varjämte anmälan om tjänstetillsättningen göres av distriktschefen hos styrelsen.

Anm. Numera är elektroingenjör å distriktskansli föredragande i ärende rörande tjänstetillsättning inom elektrodriften.

§ 79.

Militärassi-
stent, järn-
vägsläkare
och icke ordi-
narie tjänste-
män.

Militärassistent vid distrikt beordras för viss tid av Kungl. Maj:t genom generalorder på förslag, som efter samråd med chefen för försvarsstaben avgives av styrelsen, samt tjänstgör, då hans biträde av distriktschef påfordras eller eljest av styrelsen anses erforderligt.

Järnvägsläkare antages för viss av styrelsen bestämd tid av distriktschefen på föredragning av distriktssekreteraren.

Icke ordinarie tjänsteman antages av styrelsen efter förslag från distriktschefen eller av distriktschefen, allt eftersom motsvarande ordinarie befattning tillsättes av styrelsen eller av distriktschefen.

Arbetare anställs av sektionsföreståndare.

§ 80.

Tjänstbyte.

Fråga om tjänstbyte mellan innehavare av befattning, som distriktschef äger att tillsätta, avgöres av distriktschef eller, därest de ifrågavarande tjänstemännen tillhöra olika distrikt, av de myndigheter, som tillsatt tjänstemännen.

§ 81.

Kompetens-
villkor.

Förste baningenjör, baningenjör, förste maskiningenjör, maskiningenjör, telegrafingenjör samt signalingenjör skola hava avlagt högre

teknisk examen vid svenskt eller främmande läroverk eller avgångsexamen efter den 1 januari 1917 från Chalmers tekniska instituts i Göteborg högre avdelning.

Distriktssekreterare skall hava avlagt examen, medförande behörighet till domarbefattning.

Militärassistent vid distrikt skall vara kompaniofficer vid generalstabskåren eller vid något av arméns truppförband samt hava fullgjort två års kommendering vid statens eller enskilda järnvägar.

Ångfärjebefälhavare, förste styrman och reservbefälhavare samt andre styrman skola hava avlagt studentexamen eller avgångsexamen från handelsgymnasium eller teknisk elementarskola eller ock realskolexamen med skyldighet att, därest godkänt betyg i tyska eller engelska språken ej erhållits, förete av behörig lärare utfärdat intyg om godkända insikter i det av dessa språk, i vilket godkänt betyg ej erhållits, motsvarande det för realskolexamen fastställda kunskapsmåttet, eller hava såväl erhållit avgångsbetyg från klass 5 vid högre allmänt läroverk, real- eller samskola, som ock kunna förete intyg om godkända kunskaper i tyska och engelska språken, motsvarande de för realskolexamen fastställda. Ångfärjebefälhavare samt förste styrman och reservbefälhavare skola dessutom innehava sjökaptensbrev, andre styrman hava avlagt sjökaptensexamen och innehava styrmansbrev samt tredje styrman innehava styrmansbrev. Övermaskinist och andre maskinist skola innehava maskinistbrev av 1:a klass (övermaskinistbrev) samt tredje maskinist innehava maskinistbrev av 2:a klass.

Baninspektör, maskininspektör, elektroingenjör och underingenjör skola hava avlagt teknisk examen åtminstone från teknisk elementarskola eller tekniskt gymnasium eller avgångsexamen från maskinyrskeskolan vid tekniska skolan i Stockholm eller maskinfackskolan vid tekniska läroverket i Malmö under villkor, vad sistnämnda båda examina beträffar, att desamma kompletteras genom realskolexamen med vitsord om godkända insikter i modersmålet, matematik, tyska, engelska och franska.

Förste trafikinspektör och trafikinspektör böra hava ådagalagt förfarenhet i järnvägsdrift. Därjämte skola dessa befattningshavare liksom också övriga ej särskilt nämnda tjänstemän vid distrikten inom lönegraderna A 15—A 27 — med undantag av ritare och tjänstemän inom mästargraderna — ävensom förste kanslikskrivare och kanslikskrivare hava avlagt studentexamen eller avgångsexamen från handelsgymnasium eller teknisk elementarskola eller tekniskt gymnasium eller realexamen (realskolexamen), under villkor, vad sistnämnda examen beträffar, av vitsord om godkända insikter i modersmålet, tyska, engelska, franska, geografi och matematik, eller ock kunna förete fullständigt avgångsbetyg från statens normalskola för flickor eller sådant högre läroverk för kvinnlig ungdom, beträffande vilket Kungl. Maj:t förordnar, att avgångsbetyg därifrån skall medföra enahanda kompetens som avgångsbetyg från nämnda normalskola.

Finner styrelsen sökande till ledigbliven tjänstebefattning, som av styrelsen tillsättes, på grund av särskilda skäl böra ifrågakomma till befattningen, oaktat han icke uppfyllt de för densamma föreskrivna kompetensvillkor, äger styrelsen besluta därom, att sökanden utan

hinder av berörda omständighet må kunna utnämnas till ifrågavarande befattning. Dispens, som sålunda medgivits, gäller alla befattningar, för vilka äro fastställda enahanda kompetensvillkor som för den befattning, i fråga om vilken dispens medgivits.

Allmänna villkor för antagande till ordinarie befattning.

I övrigt skall vad i § 51 stadgas såsom villkor för att kunna av styrelsen antagas till ordinarie befattning vid styrelsen gälla såsom villkor jämväl för att av styrelsen eller distriktschef kunna antagas till ordinarie befattning vid distrikt.

Anm. Följande i denna § förekommande tjänstebeteckningar äro numera ändrade: ångfärjebefälhavare till befälhavare å tågfärja, förste styrman och reservbefälhavare till förste styrman, baninspektör, maskininspektör och elektroingenjör till ingenjör i lönegrad A 22 samt underingenjör till ingenjör i lönegrad A 20. För de nytillkomna befattningarna elektroingenjör (i lönegrad A 26) och ingenjör i lönegrad A 24 äro kompetensvillkoren ännu ej fastställda.

§ 82.

Ledig befattning.

Vad i §§ 52 och 53 stadgas rörande kungörande av lediga befattningar hos styrelsen, om sådana befattningars tillsättande samt om tillkännagivande av beslut om tillsättning eller förslag därtill skall äga motsvarande tillämpning jämväl när fråga är om dels lediga befattningar vid distriktet inom lönegraderna A 15—A 27, dels ock lediga första kansliskrivar-, kansliskrivar- och kopistbefattningar samt stationsmästarbefattningar av klass 6 och 7 ävensom extra ordinarie befattningar i 21 eller högre lönegrad, dock med iakttagande att, därest befattningen skall tillsättas av styrelsen, ansökningarna skola ingivas till vederbörande distriktschef, vilken har att till erhållande av tjänsten förorda den bland de sökande, som distriktschefen anser företrädesvis böra ifrågakomma, ävensom att tillkännagivande av distriktschefens beslut om förslag till tillsättning av tjänst skall ske genom anslag i distriktskansliets lokal.

§ 83.

Tjänstemans placering och tjänstgörings-skyldighet

Generaldirektören bestämmer det distrikt, för vilket varje distriktschef skall vara chef.

För tjänsteman vid distrikt, vilken utnämnts till sin befattning av styrelsen, bestämmer styrelsen det distrikt, han skall tillhöra. Den sektion eller den tjänstgöringsort, vid vilken han skall tjänstgöra, ävensom den expedition eller det kontor, varest han skall vara placerad, bestämmas i erforderliga fall och såvitt styrelsen ej i sådant avseende förordnat av distriktschefen.

För tjänsteman, som utnämnts av distriktschef, bestämmer distriktschefen, därest frågan icke överlämnas till avgörande av underordnad myndighet, den tjänstgöringsort samt den expedition eller det kontor, varest den utnämnde skall tjänstgöra.

Tjänsteman vid distrikt må av styrelsen utan ansökning förflyttas till annan befattning vid statens järnvägar. Tjänsteman, som tillsatts av distriktschefen, kan av distriktschefen på enahanda sätt förflyttas till annan sådan befattning vid distriktet, som tillsättes av distriktschefen.

Envar, som blivit antagen till ordinarie befattning vid distrikt, skall tjänstgöra, när och varhelst han därtill beordras, och utföra de göromål av vad slag det vara må, som åläggas honom i tjänsten, även därest dylikt åläggande på grund av föreliggande omständig-

heter avser fullgörande av annan befattningshavares tjänsteåliggande.

I övrigt är varje vid distrikt anställd tjänsteman pliktig att ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som i särskilda fall med avseende å tjänstgöringen meddelas av honom överordnad myndighet eller förman.

§ 84.

Utan att hava fått sig semester eller annan tjänstledighet beviljad äger distriktschef att begagna sig av dylik ledighet under en tid av högst två dagar i följd med skyldighet att därom göra anmälan hos styrelsen. Längre tids ledighet än nu är sagt beviljas distriktschef av styrelsen.

Semester och annan tjänstledighet.

Semester och annan tjänstledighet för övriga tjänstemän vid distriktet beviljas på sätt arbetsordningen närmare angiver.

§ 85.

Mom. 1. Är distriktschefen av ledighet för sjukdom eller av annan orsak förhindrad att utöva sin befattning, sköter, såvitt ej annorlunda av styrelsen förordnas, den i distriktskansliet anställde trafikinspektören de löpande göromålen. Vikariat för kanslitjänsteman skall förekomma blott om distriktschefen så prövar erforderligt för expeditiöns göromålens gång.

Vikariat.

Mom. 2. Därest sådant finnes nödigt, äger i sammanhang med beviljande av tjänstledighet den myndighet, som beviljat tjänstledigheten, att förordna om tjänstens uppehållande genom vikarie.

Mom. 3. Har tjänstledighet beviljats tjänsteman utöver den tid, under vilken denne är berättigad att oavkortat uppbära honom tillkommande avlöning, äger den myndighet, som beviljat tjänstledigheten, att tillika i enlighet med därutinnan meddelade bestämmelser meddela beslut i fråga om avlönings utgående.

Beslut om avlönings utgående under viss tjänstledighet.

§ 86.

Mom. 1. Ansökning om avsked med rätt till invalid- eller sjukpension skall alltid prövas av styrelsen. Avsked i annat fall må på begäran beviljas tjänsteman vid distrikt av den myndighet, som tillsatt tjänstemannen, med skyldighet för distriktschefen att underrätta styrelsen om avsked, som beviljats av distriktschefen.

Entledigande.

Mom. 2. Rörande tjänstemans vid distrikt skyldighet att efter viss tid med pension avgå från tjänsten är särskilt stadgat.

Mom. 3. Icke ordinarie tjänsteman kan efter viss tid förut skedd uppsägning entledigas av den myndighet, av vilken han antagits.

12. Atal mot distriktspersonalen samt dennas ansvar för tjänstefel.

§ 87.

Mom. 1. Vad i § 60 mom. 1 är stadgat angående bestraffning av den hos styrelsen anställda personalen gäller i de delar, som avse bestraffningsrättens utövande av styrelsen, jämväl beträffande bestraff-

Tjänstefel av distriktspersonal. Olovligt nedläggande av arbetet m. m.

ning av distriktschef samt underlydande sektionsföreståndare ävensom å distriktskansliet anställda tjänstemän i 21 och högre lönegrader i löneplan A civila avlöningsreglementet.

Mom. 2. Annan distriktstjänsteman än nu är nämnd, anställd vid distriktskansliet, må av distriktschefen ådömas för klandervärt uppförande och för tjänstefel av lindrigare beskaffenhet böter, motsvarande högst tre dagars lön. Enahanda bestraffningsrätt tillkommer sektionsföreståndare beträffande dem underlydande linjepersonal. Mål rörande fel eller försummelse, i vilket såväl distriktstjänsteman som personal vid huvudverkstad eller huvudförråd eller personal från olika sektioner äro inblandade, skall behandlas av distriktschefen, så ock mål, där sektionsföreståndaren själv är den, som ursprungligen påtalar förseelsen.

Mom. 3. För svårare tjänstefel eller klandervärt uppförande må distriktstjänsteman kunna i den ordning, i detta moment sägs, ådömas böter, motsvarande högst en månads lön, eller mistning av tjänsten under högst en månad. Vid avgörandet av dylika mål skola deltaga distriktschefen, distriktssekreteraren och, då målet avser en vid ban-, maskin- eller trafikavdelningen anställd tjänsteman, den å kansliet anställde baningenjören, maskiningenjören eller trafikinspektören samt i övriga fall trafikinspektören. Distriktssekreteraren är i dessa ärenden föredragande. Avgörandet sker efter omröstning mellan de i handläggningen deltagande, och såsom beslut skall gälla den mening, varom flertalet förenat sig, eller vid lika röstetal den mening, som innebär frikännande eller den lindrigaste påföljden.

Skiljaktig mening antecknas i protokollet.

Ann. Elektroingenjör deltager numera vid avgörande av mål, som avser vid elektrodriften anställd tjänsteman.

Mom. 4. Låter den felande sig icke rätta av sådan bestraffning eller är felet av svårare beskaffenhet, skall distriktschefen anmäla saken hos styrelsen, som må döma till mistning av tjänsten under högst tre månader. För tjänstefel må styrelsen ock kunna döma till avsättning.

Mistning av tjänsten på viss tid innebär för den bestraffade förlust under den tid, bestraffningen avser, av de rättigheter och förmåner, som medfölja tjänsten. Åtnjuter den bestraffade tjänstebostad, må han under tid, för vilken han dömts till mistning av tjänsten, likväl bibehållas vid bostaden mot erläggande av stadgad ersättning.

Mom. 5. Tjänsteman vid distrikt, som lägger hinder i vägen för tjänstens punktliga fullgörande genom nedläggande av arbetet, utan att ledighet eller avsked beviljats honom, eller genom otillbörligt fördröjande av arbetet, eller som inför samlade befattningshavare inom verket uppmanar till sådan handling, som nu är nämnd, skall, där handlingen icke faller under allmän lag, anses därigenom gjort sig skyldig till sådant tjänstefel av svårare beskaffenhet, därå avsättning kan följa.

Mom. 6. Icke ordinarie tjänsteman, som gör sig skyldig till försumlighet, oskicklighet eller klandervärt uppträdande eller som gör sig skyldig till fel i tjänsten, må efter viss tid förut skedd uppsägning skiljas ur statens järnvägars tjänst av den myndighet, som antagit tjänstemannen, eller ock dömas jämlikt bestämmelserna i mom. 2, 3 och 4.

Vad i § 60 mom. 3 stadgas om uteslutande från verket gäller jämväl i avseende å icke ordinarie tjänsteman vid distrikt.

Mom. 7. Stadgandena i § 60 mom. 4, 5 och 6 angående rätt för styrelsen att förordna om tjänstemans ställande under åtal vid domstol samt i sammanhang därmed om hans avstängande från tjänstgöring, angående föreläggande av vite m. m. samt angående dispositionen av böter och viten gälla jämväl med avseende å den vid distrikten anställda personalen.

Böter och viten, som ådömas av distriktsmyndighet, indrivs genom distriktsmyndighetens försorg och redovisas i dess räkenskaper.

§ 88.

Förman är berättigad att, då sådant erfordras till undvikande av fara eller för behörig ordning i tjänsten, försätta ur tjänstgöring envar, som honom omedelbarligen bör lyda, dock med skyldighet, därest dylik åtgärd vidtagits av annan än distriktschef, för den, som vidtagit åtgärden, att anmäla densamma för sitt närmaste högre befäl, varefter i vanlig ordning förfares.

Försättande
ur tjänst-
göring.

13. Besvär över distriktsmyndighets beslut.

§ 89.

Mom. 1. Ändring i beslut jämlikt § 87 mom. 2 meddelat av sektionsföreståndare sökes hos styrelsen före klockan 12 å femtonde dagen efter erhållen del av beslutet.

Besvär över
distriktschefs
m. fl. beslut.

Ändring i annat beslut av sektionsföreståndare sökes hos distriktschefen före klockan 12 å femtonde dagen efter erhållen del av beslutet.

Mom. 2. Ändring i beslut av distriktschef eller av annan tjänsteman för distriktschefen sökes genom anförande av besvär hos styrelsen före klockan 12 å femtonde dagen efter erhållen del av beslutet; skolande beslut av distriktschefen om tillsättning av tjänst eller om förslag till sådan tillsättning anses hava kommit klaganden till del den dag, då beslutet tillkännagivits genom anslag i distriktskansliets lokal.

Den i detta moment stadgade klagotid skall ock tillämpas i fråga om beslut jämlikt § 87 mom. 3.

Mom. 3. Beslut om tjänstemans avstängning från tjänstgöring går i verkställighet utan hinder av besvårs anförande.

III. Huvudverkstäderna och huvudförråden.

14. Huvudverkstädernas och huvudförrådens organisation.

§ 90.

För rullande materielens underhåll finnas huvudverkstäder i Örebro—Tomteboda, Göteborg, Malmö, Östersund—Bollnäs och Notviken—Boden.

Huvudverk-
städerna och
huvudförrå-
den.

Huvudförråd finnas i Örebro, Göteborg, Malmö, Östersund—Bollnäs och Boden—Notviken.

Ann. Huvudverkstäder finnas numera i Örebro, Tomteboda, Göteborg—Borås—Varberg, Malmö, Hälsingborg—Ystad—Ronneby, Östersund, Bollnäs och Notviken.

§ 91.

Verkstads-
föreståndare
och förråds-
intendenten.

Varje huvudverkstad förvaltas, i enlighet med vad i denna instruktion och i den för huvudverkstäderna gällande arbetsordningen närmare bestämmes, av en verkstadsföreståndare. Verkstadsföreståndaren vid verkstaden i Örebro är verkstadsöveringenjör och vid övriga huvudverkstäder förste verkstadsingenjör.

Föreståndare för huvudförråden äro fem förrådsintendenter, stationerade i Örebro, Göteborg, Malmö, Östersund och Luleå. Förrådsintendenterna i Örebro, Göteborg och Malmö äro chefer för å dessa platser befintliga huvudförråd; förrådsintendenten i Östersund är chef för huvudförråden i Östersund och Bollnäs samt förrådsintendenten i Luleå chef för huvudförråden i Boden och Notviken.

§ 92.

Tjänstemän
vid huvud-
verkstäderna
och huvud-
förråden.

Vid huvudverkstäderna och huvudförråden anställas tjänstemän till det antal, gällande stat anger.

§ 93.

Verkstads-
föreståndares
och förråds-
intendents
åligganden.

Verkstadsföreståndaren är styrelsen ansvarig för verkstadens ekonomiska drift samt för att verkstadstjänsten och arbetet inom verkstaden handhaves på ett tillfredsställande sätt. Han har att med den självständighet, som på grund av stadgandena i denna instruktion och i arbetsordningen för huvudverkstäderna samt enligt styrelsens särskilda bestämmande tillkommer honom, ordna, leda och övervaka de arbeten, som skola utföras i verkstaden, samt verkstadstjänsten i övrigt, ombesörja underhållet av verkstadens byggnader, anläggningar och maskinerier ävensom handlägga ärenden rörande nya verkstadsbyggnader och anläggningar, då detta icke uppdrages åt baningenjör vid den sektion, inom vilken verkstaden är belägen, eller åt särskild arbetschef.

Alltefter vad i denna instruktion och nämnda arbetsordning närmare bestämmes äger han själv avgöra de till hans handläggning hörande ärendena.

Vad i denna paragraf stadgats rörande verkstadsföreståndare äger motsvarande tillämpning å förrådsintendent och skall därvid vad ovan sagts om arbetsordning för huvudverkstäderna gälla om arbetsordningen för huvudförråden.

§ 94.

Arbetsord-
ning, instruk-
tioner m. m.

Närmare bestämmelser rörande de särskilda vid huvudverkstäderna och huvudförråden anställda tjänstemännens åligganden och övriga tjänsteförhållanden meddelas av styrelsen i arbetsordningen för huvudverkstäderna och huvudförråden eller i instruktioner och reglementen för personalen eller genom särskilda beslut.

§ 95.

Expedition-
ers och kon-
torsverksam-
het m. m.

Bestämmelser rörande expeditionernas och kontorens verksamhet samt rörande sättet och ordningen för göromålens bestridande å dessa

kontor meddelas i arbetsordningen för huvudverkstäderna och huvudförråden, med rätt för styrelsen att överlämna åt verkstadsföreståndaren och förrådsintendenten att i sådant avseende meddela till äventyrs ytterligare erforderliga stadganden.

§ 96.

För ombesörjande av underhåll av verkstadsbyggnader, förrådsbyggnader och anläggningar, nybyggnader samt om- och tillbyggnader äger verkstadsföreståndare respektive förrådsintendent, då erforderliga medel stå till hans förfogande, hänvända sig till föreståndaren för den bansektion, inom vilken verkstaden respektive huvudförrådet ligger.

Anlitande av distrikts-tjänstemans biträde.

Då juridiskt biträde erfordras vid förhör eller eljest, äger verkstadsföreståndaren respektive förrådsintendenten att för sådant ändamål påkalla distriktssekreteraren vid det distrikt, inom vilket verkstaden respektive huvudförrådet ligger. Vad i § 67 stadgas rörande distriktssekreterarens befogenhet att utföra och bevaka distriktets rätt och talan gäller jämväl i ärenden berörande huvudverkstäderna och huvudförråden.

Verkstadsföreståndaren respektive förrådsintendenten äger att påkalla biträde av telegrafingenjören vid ovan nämnda distrikt i frågor av elektroteknisk art.

§ 97.

Protokoll föres, då ärenden rörande bestraffning av personal avgöres samt då ärende förekommer, i vilket enligt gällande författning angående statens upphandlings- och entreprenadväsende m. m. protokoll skall föras.

Protokoll.

15. Revision av huvudverkstädernas och huvudförrådets förvaltning.

§ 98.

Vad i §§ 72—75 stadgas rörande revision av distriktens förvaltning gäller i tillämpliga delar jämväl om kontrollen över förvaltningen av huvudverkstäderna och huvudförråden.

Revision av huvudverkstädernas och huvudförrådets förvaltning.

16. Tjänstetillsättning, tjänstledighet, vikariat och avsked vid huvudverkstäderna och huvudförråden.

§ 99.

Verkstadsöveringenjören tillsättes på förordnande för tid av högst sex år för varje gång. Övriga vid huvudverkstäderna och huvudförråden enligt stat anställda tjänstemän tillsätts genom konstitutorial.

Förordnande och konstitutorial.

§ 100.

Verkstadsöveringenjören förordnas av Kungl. Maj:t efter förslag av generaldirektören.

Tjänstetillsättning.

Annan verkstadsföreståndare ävensom förrådsintendent tillsättes av styrelsen.

Övriga tjänstemän inom 15 och högre lönegrader i löneplan A civila avlöningsreglementet — utom befattningshavare, tillhörande mästargraderna — ävensom kansliskrivare tillsätts av styrelsen efter förslag av vederbörande verkstadsföreståndare respektive förrådsintendent.

Tjänstemän inom 14 och lägre lönegrader i löneplan A — med undantag av kansliskrivare — samt befattningshavare, tillhörande mästargraderna, tillsätts av verkstadsdirektören respektive förrådsdirektören efter förslag av vederbörande verkstadsföreståndare respektive förrådsintendent.

§ 101.

Järnvägsläkare och icke ordinarie tjänstemän.

Järnvägsläkare antages av verkstadsdirektören respektive förrådsdirektören efter förslag av vederbörande verkstadsföreståndare respektive förrådsintendent.

Icke ordinarie tjänstemän i 15 och högre lönegrader civila icke-ordinarie reglementet med undantag av befattningshavare tillhörande mästargraderna, antagas av styrelsen efter förslag av verkstadsföreståndaren respektive förrådsintendenten.

Övriga icke ordinarie tjänstemän samt verkstads- och förrådsarbetare anställas av verkstadsföreståndaren respektive förrådsintendenten.

§ 102.

Tjänstbyte.

Fråga om tjänstbyte mellan tjänstinnehavare, som tillhöra huvudverkstad och distrikt eller huvudverkstad och huvudförråd eller huvudförråd och distrikt, avgöres av styrelsen.

Fråga om tjänstbyte mellan tjänstinnehavare, som tillhöra skilda huvudverkstäder respektive skilda huvudförråd, avgöres beträffande tjänstemän tillhörande 24 och högre lönegrader gällande avlöningsreglemente, av styrelsen och beträffande övriga tjänstemän samt verkstads- och förrådsarbetare av verkstadsdirektören respektive förrådsdirektören.

§ 103.

Kompetensvillkor.

Förste verkstadsingenjör och verkstadsingenjör skola hava avlagt högre teknisk examen vid svenskt eller främmande läroverk eller avgångsexamen efter den 1 januari 1917 från Chalmers tekniska institut i Göteborg högre avdelning.

För övriga befattningar vid huvudverkstäderna samt för befattningarna vid huvudförråden gäller vad i § 81 är stadgat rörande motsvarande befattningar vid distrikten, varvid verkstadsinspektör likställs med maskininspektör.

Anm. Tjänstebeteckningen verkstadsinspektör är numera ändrad till ingenjör i lönegrad A 22.

§ 104.

Ledig befattning.

Vad i §§ 52 och 53 stadgas rörande kungörande av lediga befattningar hos styrelsen, om sådana befattningars tillsättande samt om tillkän-

nagivande av beslut om tillsättning eller förslag därtill skall äga motsvarande tillämpning jämväl när fråga är om lediga befattningar vid huvudverkstäderna inom lönegraderna A 15—A 27 samt förste kansli-skrivar-, kansliskrivar- och kopistbefattningar ävensom extra ordinarie befattningar i 21 eller högre lönegrad, dock med iakttagande att ansökningarna till annan befattning än verkstadsföreståndare skola ingivas till vederbörande verkstadsföreståndare, vilken har att till erhållande av tjänsten förorda den bland de sökande, som han anser företrädesvis böra ifrågakomma, ävensom att tillkännagivande av verkstadsföreståndares beslut om förslag till erhållande av tjänst, som tillsattes av styrelsen, skall ske genom anslag i verkstadens lokal.

Vad sålunda föreskrivits skall äga motsvarande tillämpning i fråga om ledig befattning vid huvudförråd, därvid gäller om förrådsintendent vad ovan sagts om verkstadsföreståndare.

§ 105.

Vad i § 83 stadgas rörande tjänstemäns vid distrikten placering och tjänstgöringsskyldighet gäller i tillämpliga delar jämväl för tjänstemän vid huvudverkstad med iakttagande, att det tillkommer verkstadsföreståndaren att, i den mån sådant kan erfordras, bestämma den verkstadsavdelning, den expedition eller det kontor, varest vid verkstaden anställd tjänsteman skall tjänstgöra.

Tjänstemans placering och tjänstgöringsskyldighet.

Vad sålunda föreskrivits skall äga motsvarande tillämpning i fråga om tjänstemän vid huvudförråd, därvid gäller om förrådsintendent vad ovan sagts om verkstadsföreståndare.

§ 106.

Utan att hava fått sig semester eller annan tjänstledighet beviljad äga verkstadsföreståndare och förrådsintendent att begagna sig av dylik ledighet under en tid av högst två dagar i följd med skyldighet att därom göra anmälan hos styrelsen. Längre tids ledighet än nu är sagt beviljas verkstadsföreståndaren och förrådsintendenten av styrelsen.

Semester och annan tjänstledighet samt vikariat.

Då verkstadsföreståndare är förhindrad att utöva sin befattning, inträder, såvitt ej annorlunda av styrelsen förordnas, den i tjänsten främste av de tekniska tjänstemännen vid verkstaden, som tillika har kompetens till verkstadsföreståndarbefattning, såsom hans ställföreträdare. Då förrådsintendent är förhindrad att utöva sin befattning, inträder, såvitt ej annorlunda av styrelsen förordnas, den i tjänsten främste tjänstemannen vid huvudförrådet å förrådsintendentens stationsort såsom hans ställföreträdare.

Tjänstledighet åt verkstadsföreståndare respektive förrådsintendent underlydande personal beviljas på sätt arbetsordningen närmare angiver.

Stadgandena i § 85 mom. 2 och 3 gälla i tillämpliga delar jämväl i fråga om personalen vid huvudverkstäderna och huvudförråden.

§ 107.

Vad i § 86 stadgas rörande tjänsteman vid distrikt gäller även tjänsteman vid huvudverkstad och huvudförråd.

Entledigande m. m.

17. Åtal mot huvudverkstädernas och huvudförrådens personal samt dennas ansvar för tjänstefel.

§ 108.

Tjänstefel av personal vid huvudverkstad och huvudförråd. Olovligt nedläggande av arbetet m. m.

Mom. 1. I fråga om bestraffning av verkstadsföreståndare och förrådsintendent gäller i de delar, som avse bestraffningsrättens utövande av styrelsen, vad i § 60 mom. 1 finnes stadgat angående bestraffning av den vid styrelsen anställda personalen.

Mom. 2. Annan vid huvudverkstad och huvudförråd anställd tjänsteman må av verkstadsföreståndaren respektive förrådsintendenten för klandervärt uppförande eller för tjänstefel av lindrigare beskaffenhet ådömas böter, motsvarande högst tre dagars lön. Låter den felande sig icke rätta av sådan bestraffning eller är felet av svårare beskaffenhet än som motsvarar den bestraffning, verkstadsföreståndaren respektive förrådsintendenten äger ådöma, skall verkstadsföreståndaren respektive förrådsintendenten anmäla saken hos styrelsen, som må efter omständigheterna döma till böter, motsvarande högst en månads lön, eller till mistning av tjänsten under högst tre månader. För tjänstefel må styrelsen ock kunna döma till avsättning.

Äro tjänstemän, tillhörande huvudverkstad och distrikt eller huvudverkstad och huvudförråd eller huvudförråd och distrikt, inblandade i saken, skall denna behandlas enligt § 87 mom. 2 eller 3 allt efter felets beskaffenhet, där ej frågan skall underställas styrelsens prövning.

Vad i § 87 mom. 4 är stadgat angående innebörden av bestraffningen mistning av tjänsten på viss tid m. m. gäller även om den vid huvudverkstad och huvudförråd anställda personalen.

Mom. 3. Tjänsteman vid huvudverkstad eller huvudförråd, som lägger hinder i vägen för tjänstens punktliga fullgörande genom nedläggande av arbetet, utan att ledighet eller avsked beviljats honom, eller genom otillbörligt fördröjande av arbetet, eller som inför samlade befattningshavare inom verket uppmanar till sådan handling, som nu är nämnd, skall, där handlingen icke faller under allmän lag, anses därigenom hava gjort sig skyldig till sådant tjänstefel av svårare beskaffenhet, därå avsättning kan följa.

Mom. 4. Bestämmelserna i § 87 mom. 6 om extra ordinarie tjänstemans bestraffning samt i § 88 angående tjänstemans försättande ur tjänstgöring gälla även med avseende å personal vid huvudverkstäderna och huvudförråden.

Mom. 5. Jämväl med avseende å den vid huvudverkstad och huvudförråd anställda personalen gälla i tillämpliga delar stadgandena i § 60 mom. 4, 5 och 6 angående rätt för styrelsen att förordna om tjänstemans ställande under åtal vid domstol samt i sammanhang därmed om hans avstängande från tjänstgöring och föreläggande av vite m. m. ävensom angående dispositionen av böter och viten.

Böter och viten, som ådömas av verkstadsföreståndare eller förrådsintendent, indrivs genom den dömandes försorg och redovisas i huvudverkstadens respektive huvudförrådets räkenskap.

18. Besvär över verkstadsföreståndares och förrådsintendents beslut.

§ 109.

Ändring i beslut, meddelat av verkstadsföreståndare eller förrådsintendent, sökes genom anförande av besvär hos styrelsen före klockan 12 å femtonde dagen efter erhållen del av beslutet; skolande beslut av verkstadsföreståndare respektive förrådsintendent om förslag till erhållande av tjänst, som tillsättes av styrelsen, anses hava kommit klaganden till del den dag, då beslut tillkännagivits genom anslag i verkstadens respektive huvudförrådets lokal.

Beslut om tjänstemans avstängning från tjänstgöring går i verkställighet utan hinder av besvärs anförande.

Besvär över
verkstads-
föreståndares
och förråds-
intendents
beslut.

Denna instruktion skall träda i kraft den 1 juli 1928, då instruktionen för järnvägsstyrelsen med underlydande distriktsförvaltningar den 30 juni 1920 (nr 593) med däri sedermera gjorda ändringar upphör att gälla.

Det alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hava vi detta med egen hand underskrivit och med vårt kungl. sigill bekräfta låtit. Stockholms slott den 22 juni 1928.

G U S T A F.
(L. S.)

(Kommunikationsdepartementet)

C. Meurling.

II

ARBETSORDNING
FÖR
JÄRNVÄGSSTYRELSEN
(Aos)

REGISTER TILL ARBETSORDNING
FÖR STYRELSEN

Styrelsens förvaltningsområde och arbetsordningens ändamål	§ 1
Kanslibyrån	§ 2
Ekonomibyrån	§ 3
Drifttjänstbyrån	§ 4
Bantekniska byrån	§ 5
Maskintekniska byrån	§ 6
Verkstadsbyrån	§ 7
Förrådsbyrån	§ 8
Elektrotekniska byrån	§ 9
Godstrafikbyrån	§ 10
Persontrafikbyrån	§ 11
Militärbyrån	§ 12
Godstaxebyrån	§ 13
Persontaxebyrån	§ 14
Biltrafikbyrån	§ 15
Ombudsmannen	§ 16
Statistiska kontoret	§ 17
Kammarkontoret	§ 18
Revisionskontoret	§ 19
Kontrollkontoret	§ 20
Biljett- och blankettkontoret	§ 21
Reklamationskontoret	§ 22
Allmänna bestämmelser rörande chefs för byrå eller kontor befogenheter	§ 23
Viss befogenhet för chefen för kontrollkontoret	§ 24
Viss befogenhet för chefen för biljett- och blankettkontoret	§ 25
Viss befogenhet för chefen för reklamationskontoret	§ 26
Pleniärenden m. m.	§ 27
Arbetssätt m. m.	§ 28

II. Arbetsordning för järnvägsstyrelsen.*

§ 1.

Järnvägsstyrelsen förvaltar statens trafikerade järnvägar och därtill hörande tågfarjeleder och billinjer samt utför statens järnvägsbyggnader på sätt närmare bestämmes i Kungl. Maj:ts instruktion för styrelsen med underlydande linjebefäl samt denna av styrelsen utfärdade arbetsordning.

Styrelsens
förvaltnings-
område och
arbetsordning-
ens ändamål.

Arbetsordningen är avsedd att tjäna förnämligast till en ledning vid fördelning av ärenden och arbetsuppgifter mellan styrelsens byråer och kontor eller andra tjänsteställen samt till en anvisning om den samverkan dem emellan, som i allmänhet skall äga rum. Någon allt för långt driven formell bundenhet vid densamma bör därför icke förekomma. Före och utöver den vägledande arbetsordningens bestämmelser bör gå det praktiska och kloka bedömandet av å vilket tjänsteställe och under vilken samverkan en arbetsuppgift skall fullgöras. Avvikelser från de för de vanliga fallen skrivna reglerna för det löpande förvaltningsarbetet kunna alltså i särskilda fall komma att göras. Kan tvivel i något fall råda om, hur man bäst bör handla, skall samråd med härav berörda tjänsteställen ske och, om enighet därvid ej vinnes, hänvändelse göras till beslutande instans. Vid tillämpning av bestämmelserna i §§ 2—11 och 13—22 är att iakttaga, att de ärenden, som äro angivna i § 12, skola handläggas å militärbyrån även om de icke äro formellt undantagna från handläggning å annan byrå eller kontor.

§ 2.

Kanslibyrån handlägger ärenden rörande:

Kanslibyrån.

¹ instruktion för järnvägsstyrelsen med underlydande linjebefäl samt arbetsordningarna för styrelsen och linjebefälet (vederb. byråer och kontor);

Organisation
m. m.

² allmän tjänsteordning för personalen (vederb. byråer och kontor);

³ allmänna bestämmelser för personalens antagande och utbildning — rekryteringsstadga — ävensom i fråga om personalens befordringsförhållanden (vederb. byråer och kontor);

⁴ allmänna bestämmelser om fribiljetter — fribiljettordning — samt spörsmål om tillämpning av dessa bestämmelser;

⁵ utbyte av fribiljetter med främmande järnvägsförvaltningar samt tilldelning av fribiljetter till befattningshavare vid dylika förvaltningar;

⁶ bestämmelser angående järnvägsläkare samt personalens rätt till sjukvård på statens bekostnad;

* Orden inom parentes utmärka, huru handläggning må ske eller med vilken byrå eller kontor samråd i allmänhet anses vara erforderligt. Detta innebär dock ej, att icke även i andra fall, beroende av ärendets natur, samråd kan och bör äga rum.

Övriga allmän-
na ärenden.

⁷ förslag till ny lag eller annan allmän författning eller ändring av gällande lag eller annan allmän författning, där ej ärendet är av beskaffenhet att lämpligen böra handläggas å annan byrå eller av ombudsmannen;

⁸ spörsmål föranledda av järnvägsstyrelsens medlemskap i vissa utländska järnvägssammanslutningar av allmän karaktär (Union internationale des chemins de fer, Association internationale du Congrès des Chemins de fer, Verein Mitteleuropäischer Eisenbahnverwaltungen m. fl.) (vederb. byråer och kontor);

⁹ statens järnvägars bokförråd och arkivalier — med undantag av äganderättsarkivet och hemliga handlingar berörande försvarsväsendet — samt statens järnvägars författningssamling (vederb. byråer och kontor);

¹⁰ prövning av revisionsanmärkningar;

¹¹ hyresverksamheten (Dbr, Vbr, Fbr);

Personal.

¹² personalstater efter förslag av vederbörande samt underdånigt förslag om inrättande av nya tjänster, med avseende å vilkas inrättande erfordras medgivande av riksdagen, efter förslag av vederbörande (vederb. byråer och kontor);

¹³ grunder för avlöning åt personalen samt tillämpningen av dessa grunder (Dbr, Vbr, Fbr);

Ärenden, som avse kollektivavtal för arbetare, handläggas allt efter ärendets beskaffenhet å kansli-, drifttjänst-, verkstads- eller förrådsbyrån resp. biljett- och blankettkontoret.

¹⁴ bestämmelser om tjänstedräft och personalens rätt till fri skyddsbeklädning. (Dbr, Vbr, Fbr);

¹⁵ fordringar i avseende på kropps- och sinnesbeskaffenheten hos personalen (vederb. byråer och kontor);

¹⁶ tjänståldersberäkning (vederb. byråer och kontor);

¹⁷ allmänna bestämmelser om tjänstgöringstiden (vederb. byråer och kontor);

¹⁸ allmänna bestämmelser om vikariatsförordnanden (vederb. byråer och kontor);

¹⁹ tjänstledighet (vederb. byråer och kontor);

²⁰ flyttningsersättning;

²¹ ersättning för olycksfall i arbete enligt olycksfallslagen;

²² beviljande av avsked åt pensionsberättigad personal samt entledigande av ordinarie och icke ordinarie personal (vederb. byråer och kontor);

²³ grunder för personalens pensionering och tillämpningen av dessa grunder; beviljande av pension enligt gällande tjänste- och familjepensionsreglementen eller andra föreskrifter om pension;

²⁴ gratifikationer och understöd;

²⁵ pensionsutbetalningen till f. d. tjänstemän och arbetare samt till förenämnda tjänstehavares efterlevande.

§ 3.

Ekonomibyrån handlägger ärenden rörande:

Ekonomibyrån.

¹ de grundläggande ekonomiska elementen för statens järnvägars taxebyggnad samt löpande taxeärenden av större ekonomisk räckvidd ävensom allmänna grunder för befodringsavgifterna för posttransporter å statens järnvägar (Gxbr, Pxbr, betr. posttransporter Pbr);

Ekonomi o. d.

² driftkostnadsstaten (vederb. byråer och kontor);

³ anslag för nya byggnader och anläggningar m. m. (vederb. byråer);

⁴ beräkning av den behållna inkomst av statens järnvägar, som må upptagas i riksstaten (vederb. byråer);

⁵ disposition av förnyelsefondsmedel (vederb. byråer);

⁶ förvaltningen av under järnvägsstyrelsen ställda pensions- och andra fonder;

⁷ utredningar rörande ekonomiska förutsättningar för nya järnvägsanläggningar (Dbr);

⁸ utredningar av försäkringsteknisk och därmed jämförlig natur (vederb. byråer);

⁹ övriga ifrågakommande utredningar rörande järnvägsekonomiska förhållanden (vederb. byråer);

¹⁰ avtal angående malmtransporter å bandelen Luleå—Riksgränsen ävensom övriga fraktavtal av större ekonomisk betydelse (Dbr, Gbr, Gxbr);

¹¹ bokföringen vid statens järnvägar (handhaves av kammarkontoret, se nedan § 18);

¹² kassaväsendet vid statens järnvägar (Kk) samt inspektion av kassatjänsten vid styrelsen och distriktskanslierna (handhaves av kammarkontoret, se nedan § 18);

¹³ inköp av enskild järnväg ävensom avtal angående trafikering av enskild järnväg genom statens järnvägars försorg (vederb. byråer och kontor);

Förhållandet till enskilda transportföretag.

¹⁴ koncession å enskild järnväg;

¹⁵ statslån eller statsunderstöd åt enskild järnväg eller annan kommunikationsanstalt;

¹⁶ statens järnvägars förvaltningsberättelse (handhaves av statistiska kontoret, se nedan § 17);

Berättelser.

¹⁷ underdåniga utlåtanden över överrevisorernas vid statens järnvägar och statsrevisorernas berättelser (vederb. byråer och kontor);

§ 4.

Drifttjänstbyrån handlägger ärenden rörande:

Drifttjänstbyrån.

¹ organisation och förvaltning inom drifttjänsten — distriktskanslierna, ban-, maskin- och trafikavdelningarna samt tågfarjedriften — (vederb. byråer och kontor);

Organisation och allmänna föreskrifter.

- ² distrikts- och sektionsindelning (Kbr);
- ³ klassificering av järnvägsanstalterna (Kbr);
- ⁴ indelning av statens järnvägar i justerarområden;
- ⁵ allmänna föreskrifter och instruktioner rörande drifttjänsten i den mån de ej i denna arbetsordning tillagts annan byrå (vederb. byråer och kontor);
- ⁶ allmänna överenskommelser rörande tågfärjeleder (Ekbr, Gbr, Pbr, Gxbr, Pxbr) samt isbrytarhjälp genom statlig medverkan (Pbr, Mtr);
- ⁷ säkerhets- och signalföreskrifter (vederb. byråer);
- ⁸ hjälpberedskapen;
- ⁹ kontroll av ekonomi och personalhushållning inom drifttjänsten;
- ¹⁰ saklig granskning av distriktens räkenskapshandlingar;
- ¹¹ inspektion av drift- och säkerhetstjänsten;
- ¹² beredning av driftkostnads- och inventariestater för distrikten och för statens järnvägars resebyråer i utlandet (Blbr);
- ¹³ underhåll av banan samt av byggnader och anläggningar med undantag av dylika för huvudverkstädernas och huvudförrådens behov (Bbr, Ebr, Blbr);
- ¹⁴ prövning av behovet ur driftsynpunkt av föreslagna nya — resp. ändringar av befintliga — byggnader och anläggningar (vederb. byråer);
- ¹⁵ kontroll över växlingstjänsten samt allmänna föreskrifter för växlingsarbetets planläggning och utförande (Gbr, Pbr);
- ¹⁶ distriktspersonalens antagande, utbildning och tjänstgöring m. m. (Blbr);
- ¹⁷ beredning av personalstater vid distrikten (Blbr);
- ¹⁸ tjänstetillsättningar och personalförflyttningar i vad avser distriktspersonalen (Kbr, Blbr);
- ¹⁹ kollektivavtal, innefattande avlöningsbestämmelser m. m. för ban- och byggnadsarbetare, bilpersonal, omlastningsarbetare samt tvätterskor, ävensom allmänna bestämmelser angående postbiträden samt väg- och platsvakter (Kbr, Blbr);
- ²⁰ brandväsendet;
- ²¹ snöberedskap (Ebr);
- ²² stängsel och annan hägnad;
- ²³ behov av ny dragkraftmateriel och ändring av befintlig sådan (i vad gäller motorvagnar och rälsbussar Pbr);
- ²⁴ dragkraftmaterialets användning, placering, vård och underhåll samt ev. förekommande uthyrning (i vad gäller motorvagnars och rälsbussars användning och placering Pbr samt i vad gäller elektrosektion tilldelade fordon Ebr);
- ²⁵ vagnmaterialets vård och underhåll, i den mån den ombesörjes i drifttjänsten;

Ekonomi,
kontroll o. d.

Personal.

Övriga drift-
tjänstären.

- ²⁶ överenskommelser med enskilda järnvägar angående gemensamt begagnande av stationer och bandelar samt överföring av transportföremål mellan olika stationer å samma ort (vederb. byråer);
- ²⁷ affärsrörelser inom statens järnvägars område och å tåg, såsom försäljning (utom av tidtabeller), annonsering, hotell- och restaurangrörelse samt gods försäkring;
- ²⁸ anslutning av industrispår på linjen (Bbr, Ebr, Gxbr);
- ²⁹ behov och anordnande av järnvägsanstalter samt rese- och upplysningsbyråer (i vad gäller lastplatser Bbr, Gbr, hållplatser Pbr, rese- och upplysningsbyråer Pxbr), fastställande av namn å järnvägsanstalter, kungörande av nytillkomna och slojade järnvägs- och billinjer samt av öppnade, förändrade eller indragna järnvägsanstalter vid såväl statens som enskilda järnvägar;
- ³⁰ inrättande av gods inlämningsställen (Gbr, Gxbr);
- ³¹ statens järnvägars telegramexpeditioners befogenhet i fråga om privat telegramkorrespondens ävensom avgifter och villkor för befordring av privata telegram (Kk);
- ³² statens järnvägars rese- och upplysningsbyråer i vad gäller personal- och lokalfrågor;
- ³³ anbringande av anslag å stationer med undantag dels av tidtabellsanslag och särskilda anslag vid krig eller krigsfara, dels av anslag med trafikfrämjande syfte och internationella affischer (Gbr, Pxbr);
- ³⁴ handhavande av postgöromål vid stationerna ävensom vård av postgods;
- ³⁵ rengöring och smittrening av personvagnar;
- ³⁶ intrång i allmänhet å statens järnvägars mark (Bbr);
- ³⁷ utarbetande och redigering av teknisk-ekonomisk redogörelse för banavdelningens verksamhet (vederb. byråer och kontor);
- ³⁸ lokaler för styrelsens behov (vederb. byråer och kontor);
- ³⁹ förordnande av särskilda tjänstemän att delta i besiktning eller avsyning av enskild järnväg.

§ 5.

Bantekniska byrån handlägger ärenden rörande:

- ¹ beredning av förnyelse- och nybyggnadsstater för byggnader och anläggningar (vederb. byråer);
- ² nya samt förändring, till- och ombyggnad av befintliga byggnader och anläggningar, även för enskildas räkning (vederb. byråer);
- ³ större omgestaltningar eller nybyggnader av bangårdar ävensom i samband därmed överenskommelser angående villkoren för enskilda järnvägars inledande å statens järnvägars stationer (vederb. byråer);
- ⁴ nya statsbanor samt erforderliga bantekniska undersökningar och utredningar i samband härmed (vederb. byråer);
- ⁵ konstruktionen av och tekniska bestämmelser m. m. för till banan hörande byggnader och anläggningar, såsom broar, spåröverbyggnader,

Bantekniska
byrån.
Förändrings-
och nybygg-
nadsarbeten.

signal- och säkerhetsanläggningar, husbyggnader samt värme- och sanitetsanläggningar m. m. (vederb. byråer);

⁶ geotekniska undersökningar och utredningar;

Spåröverbyggnadsmateriel. ⁷ tillhandahållande av räler och spårväxlar med tillbehör för banunderhåll och nybyggnader (Dbr, Fbr);

Upphandling. Kontroll. ⁸ upphandling, kontroll och leveransbesiktning av järn-, betong- och träkonstruktioner till broar, husbyggnader, plattformstak m. m. samt kontroll och leveransbesiktning av materiel till signal och säkerhetsanläggningar m. m. (Fbr);

Jordfrågor. ⁹ förvärv, byte och försäljning m. m. av mark samt lantmäteri- och andra mättningsförrättningar ävensom vårderna av äganderättshandlingar;

Tågastighet. ¹⁰ föreskrifter angående största tillåtna hastighet och hjultryck å olika bandelar (vederb. byråer);

Inspektion. ¹¹ teknisk inspektion av banavdelningens anläggningar.

§ 6.

Maskintekniska byrån. *Maskintekniska byrån* handlägger ärenden rörande den rullande materielen — lok och vagnar, lokomotorer, motorvagnar och rälsbussar — bilmaterielen samt tågfärjor och andra fartyg, i vad avser:

Konstruktion, upphandling och kontroll. ¹ konstruktioner och leveransbestämmelser (Dbr, Vbr, Gbr, Pbr, Mtbr, Blbr, i vad avser konstruktioner, som hava samband med ledningsnät och kraftförsörjning Ebr);

² upphandling (Dbr, Fbr, Gbr, Pbr, Mtbr, Blbr);

³ kontroll och leveransbesiktning;

Skötsel-föreskrifter. ⁴ bruksanvisningar och tekniska föreskrifter angående skötsel och tillsyn — utom i vad avser bilmaterielen — (Dbr);

⁵ teknisk inspektion — utom i vad avser bilmaterielen;

Ändrings- och ombyggnadsarbete. ⁶ ändrings- och ombyggnadsarbeten (Dbr, Vbr, Gbr, Pbr, Blbr);

⁷ slopning och nedskrotning (Dbr, Vbr, Gbr, Pbr, Mtbr, Blbr);

⁸ utarbetande av den årliga förteckningen över lok och vagnar m. m.;

⁹ beredning av förnyelse- och nybyggnadsstater (Dbr, Vbr, Ebr, Gbr, Pbr, Blbr);

Tekniskt samarbete. ¹⁰ samarbete i maskintekniska frågor med in- och utländska järnvägsförvaltningar och sammanslutningar för åstadkommande av teknisk enhet samt granskning av ritningar m. m. över utländska vagnar, vilka skola framgå inom landet;

¹¹ uppgifter för debitering av postverket för anskaffning och ombyggnad av postvagnar;

¹² överflyttning av rullande materiel från eller till malmbanan (Ekbr, Dbr, Pbr).

§ 7.

Verkstadsbyrån handlägger ärenden rörande huvudverkstäderna i vad avser:

- ¹ organisation och förvaltning;
- ² allmänna föreskrifter rörande driften;
- ³ ekonomisk kontroll över hushållningen;
- ⁴ saklig granskning av huvudverkstädernas räkenskapshandlingar;
- ⁵ inspektion av verkstadstjänsten;
- ⁶ bokföring och statistik (Ekbr);
- ⁷ beredning av driftkostnads- och inventariestater;
- ⁸ beredning av förnyelse- och nybyggnadsstater;
- ⁹ ändrings- och moderniseringsarbeten beträffande befintliga byggnader och anläggningar (Bbr, i förekommande fall Ebr);
- ¹⁰ behov av och utrustning med verktygsmaskiner, med undantag av själva upphandlingen av desamma, i den mån denna tillhör förrådsbyråns handläggning;
- ¹¹ underhåll av verkstadsbyggnader samt byggnader och materialgårdar för verkstädernas förråd ävensom av verkstädernas elektricitetsverk och andra anläggningar (i förekommande fall Ebr);
- ¹² anläggning av nya verkstäder och dessas förseende med inventarier, dock icke vidkommande själva utförandet av dessa verkstäder eller upphandlingar av inventarierna, i den mån detta bestämmes tillhöra bantekniska byråns eller förrådsbyråns handläggning;
- ¹³ personalens antagande, utbildning och tjänstgöring;
- ¹⁴ beredning av personalstat;
- ¹⁵ kollektivavtal med allmänna bestämmelser, avlöningsbestämmelser och förhandlingsordning för verkstads- och förrådsarbetare vid statens järnvägar (Kbr, Dbr, Fbr).

Verkstadsbyrån.

Organisation och allmänna föreskrifter.

Ekonomi, kontroll o. d.

Verkstadsväsendet.

Personal.

§ 8.

Förrådsbyrån handlägger ärenden rörande förrådsväsendet i vad avser: Förrådsbyrån.

- ¹ organisation och förvaltning;
- ² allmänna föreskrifter;
- ³ ekonomisk kontroll över hushållningen;
- ⁴ saklig granskning av förrådsavdelningens räkenskapshandlingar;
- ⁵ kontroll över beslutade försäljningar;
- ⁶ inspektion av förrådstjänsten;
- ⁷ inventering och uppsikt över förrådslagren i huvudförråden, distriktens och huvudverkstädernas förråd med undantag av mobiliseringsförråden;
- ⁸ undersökning och reglering av överskott och brister inom förrådslagren;

Organisation och allmänna föreskrifter.

Ekonomi, kontroll o. d.

Förråds-
väsendet.

- ⁹ beredning av driftkostnads- och inventariestater;
- ¹⁰ granskning av linjemyndigheternas upphandlingsprotokoll;
- ¹¹ prövning av vitesärenden betr. förrådsavdelningens upphandlingar;
- ¹² förrådseffekters bokföring och redovisning;
- ¹³ prissättning av förrådseffekter och reglering av deras bokförda värden;
- ¹⁴ upphandling av sådana för statens järnvägars drift och underhåll, nyanläggningar, nybeställd rullande materiel m. m. erforderliga effekter och förbrukningsvaror, vilka styrelsen genom gällande bestämmelser eller särskilt utfärdade föreskrifter förbehållit sig att anskaffa, härifrån dock undantagna materiel och effekter, beträffande vilka upphandlingsärendena handläggas å annan byrå eller å kontor (vederb. byråer och kontor);
- ¹⁵ upprättande av transportplaner för trävarors distribuering;
- ¹⁶ upprättande av plan för årets impregneringsarbeten samt tillsyn av deras bedrivande (Dbr, Bbr);
- ¹⁷ upphandling av växel- och signalsäkerhetsanläggningar m. m. (Bbr);
- ¹⁸ upphandling, bokföring, disposition m. m. av arbetsmaskiner, redskap, materiel m. m. för byggnadscentralförrådet (Dbr, Bbr);
- ¹⁹ bokföring och fastställande av avskrivnings- och uthyrningspriser för byggnadscentralförrådets effekter m. m.;
- ²⁰ utarbetande av plan för disponerandet under året av byggnadscentralförrådets vagnar m. m.;
- ²¹ upphandling av motordressiner, truckar och bangårdsmaskinerier (Dbr, Bbr, Mbr);
- ²² upphandling av verktygsmaskiner och övriga inventarier (vederb. byråer och kontor);
- ²³ förande av liggare över styrelsens inventarier;
- ²⁴ förrådseffekternas vård och fördelning;
- ²⁵ anordnande och utförande av materialprovningar och leveransbesiktningar inom byråns fackområde;
- ²⁶ försäljning av utrangerade maskiner, lok, vagnar m. m. samt av brukbara och kasserade effekter ävensom av skrot och övrig kasserad materiel (vederb. byråer);
- ²⁷ handhavandet och förhyring m. m. av kolupplagsplatser inom importhamnarna med därstädes befintliga lossningsanordningar;
- ²⁸ underhåll av byggnader och maskinella anordningar inom förrådsanläggningarna;
- ²⁹ beredning av förnyelse- och nybyggnadsstater;
- ³⁰ ändrings- och moderniseringsarbeten beträffande befintliga byggnader och anläggningar (Bbr);
- ³¹ personalens antagande, utbildning och tjänstgöring;
- ³² beredning av personalstat.

Personal.

§ 9.

Elektrotekniska byrån handlägger — med undantag dels av sådan rullande materiel och sådana signal- och säkerhetsanläggningar, som icke ingå i kraftöverföringsanläggningarna, dels av anläggningar för elektrisk kraft och belysning i huvudverkstäderna — ärenden rörande elektrisk tågdrift, elektrisk kraft och belysning, fjärrmanövrering och fjärrindikering, telegrafi och telefoni i vad avser:

- ¹ förordningar och allmänna bestämmelser (Kbr, Dbr, Bbr);
- ² bruksanvisningar och tekniska föreskrifter angående skötsel, vård och tillsyn;
- ³ teknisk inspektion och kontroll av anläggningarnas handhavande och utrustningens utnyttjande;
- ⁴ undersökning och fastställande av behovet av materiel och effekter;
- ⁵ behörighet att utföra och handhåva elektriska anläggningar;
- ⁶ försvarsberedskap rörande elektriska anläggningar (Dbr, Mtbr);
- ⁷ materialprovningar och tekniska undersökningar;
- ⁸ utarbetande och redigering av teknisk-ekonomisk redogörelse i vad gäller elektriska anläggningar;
- ⁹ inköp, försäljning och transitering av elektrisk energi;
- ¹⁰ telefonabonnemang och ledningsdispositioner;
- ¹¹ konstruktions- och projekteringsarbeten;
- ¹² tillverknings- och leveransbestämmelser;
- ¹³ upphandling av stark- och svagströmsanläggningar, då utförandet är av entreprenadkaraktär eller av annan anledning påfordrar fortlöpande teknisk samverkan mellan beställare och leverantör (Fbr);
- ¹⁴ kontroll och leveransbesiktning av materiel och effekter (Dbr, Mbr, Fbr, Mtbr);
- ¹⁵ förslag angående banelektrifieringar (Ekbr, Dbr, Bbr, Gbr, Pbr, Mtbr);
- ¹⁶ ändrings- och moderniseringsarbeten beträffande byggnader och anläggningar (Dbr, Bbr, Mtbr);
- ¹⁷ beredning av förnyelse- och nyanskaffningsstater (Dbr, Bbr);
- ¹⁸ koncessioner rörande elektriska anläggningar;
- ¹⁹ tekniska och ekonomiska utredningar;
- ²⁰ samarbete med in- och utländska järnvägsförvaltningar och sammanlutningar i elektrotekniska ärenden inom byråns verksamhetsområde.

Elektrotekniska byrån.

Allmänna föreskrifter, kontroll o. d.

Energileveranser och abonnemang.

Konstruktioner och upphandling.

Anläggningar.

Tekniskt samarbete.

§ 10.

Godstrafikbyrån handlägger ärenden rörande:

- ¹ bestämmelser om mottagning, lastning, transport, lossning och utlämning av levande djur, gods och tjänsteförsändelser m. m.;
- ² bestämmelser om användning och fördelning av godsvagnar och lasttillbehör;

Godstrafikbyrån.

Allmänna föreskrifter om godstransporttjänsten och vagnfördelningstjänsten.

³ överenskommelser med svenska och utländska järnvägsförvaltningar om ömsesidig användning av godsvagnar och lasttillbehör för transporter i samtrafik;

⁴ föreskrifter om tullbehandling av gods och andra åtgärder, som avse att uppfylla tullverkets och andra myndigheters bestämmelser för gods-sändningars befordring över gränsstationer (Dbr, Gxbr);

Godstransport-tjänsten och därtill hörande ärenden.

⁵ behovet av godståg samt, i samarbete med persontrafikbyrån, frågor om läget av desamma;

⁶ transportplaner för levande djur, gods och tjänsteförsändelser m. m., därvid snäll- och persontågens användning för gods och godsvagnar skall hållas inom ramen för fastställt utrymme och för den för tågen fastställda tidtabellen (Pbr);

⁷ planer för godsvagnväxlingens fördelning på de olika växlingsbangårdarna;

⁸ godstransporternas utförande;

⁹ smittrening av godsvagnar och andra åtgärder, som stå i samband med godstrafiken och hava till ändamål att hämma smittsamma sjukdomar;

¹⁰ avhämtning och utforsling av gods (Dbr, Gxbr, Blbr, betr. taxa och avgifter se Gxbr);

Vagnfördelningstjänsten och därtill hörande ärenden.

¹¹ fördelning av godsvagnar och lasttillbehör mellan trafiksektionerna, utlämning av vagnar och lasttillbehör till främmande järnvägar och enskilda personer och kontroll över och åtgärder för godsvagnsparkens planmässiga användning;

¹² tillhandahållande av specialvagnar med undantag av kran- och broprovningvagnar och andra byggnadscentralförrådet tillhöriga specialvagnar, vilka tillhandahållas genom förrådsbyrån;

¹³ ut- och avrustning av tråkolsvagnar m. fl. vagnar;

¹⁴ framställningar från trafikanter att få använda egna godsvagnar och att få inregistrera privatvagnar i statens järnvägars godsvagnpark (Mbr);

¹⁵ förslag till maskintekniska byrån om nyanskaffning och ändring av godsvagnar och lasttillbehör ävensom förhyrning av dylika samt nya godsvagnars utsläppande i trafik och om revision av dylika vagnar (Dbr, Vbr);

¹⁶ beräkning av den hyra, som enskilda svenska järnvägar hava att erlægga för användningen av statens järnvägars godsvagnar och presenningar, och den hyra, som svenska järnvägar hava att erlægga för användningen av utländska järnvägars godsvagnar och presenningar;

¹⁷ upprättande av sammanställning av statens järnvägars och svenska enskilda järnvägars fordringar och skulder i hyresersättningar för den gemensamma användningen av vagnar och presenningar;

¹⁸ revidering av från utländska järnvägsförvaltningar inkommande hyresberäkningar för svenska vagnars användning på ifrågavarande utländska järnvägar;

¹⁹ kontroll med avseende å redovisningen av i järnvägstrafiken använda presenningar;

²⁰ godstrafikens omledning mellan olika färjeleder med hänsyn till de olika ledernas förhandenvarande trafikförmåga (Dbr, Gxbr);

²¹ bilaga I till Internationellt fördrag angående godsbefordran å järnväg (Fbr, Gxbr);

²² inspektion av till byråns arbetsområde hörande grenar av trafik-tjänsten.

Inspektion.

§ 11.

Persontrafikbyrån handlägger ärenden rörande:

Persontrafik-

byrån.

¹ behovet av personförande tåg;

Tidtabells-

ärenden.

² upprättande av tidtabell för statens järnvägar eller av statens järnvägar trafikerade enskilda banors ordinarie tåg samt i den tryckta tidtabellsboken upptagna extra tåg, främmande järnvägars tåg å statens järnvägar samt för tåg färjor (vederb. byråer);

³ överenskommelser med svenska och utländska järnvägar betr. tåg-förbindelser och framförande av direkta vagnar (betr. godståg Gbr);

⁴ för allmänheten avsedda tidtabellspublikationer och tidtabellsanslag samt deras anbringande;

⁵ bestämmelser om tjänstetidtabellens och den grafiska tidtabellens upprättande, innehåll och distribuering (betr. tidtabellsbokens allmänna bestämmelser Dbr);

⁶ upprättande av normalplan, fördelning av person-, post- och resgodsvagnar mellan trafiksektionerna, kontroll över samt åtgärder för nämnda vagnars ävensom motorvagnars, rälsbussars och rälsbussläp-vagnars planmässiga användning;

Personvagns-

ärenden.

⁷ sjukvagnarnas användning;

⁸ förslag till maskintekniska byrån om nyanskaffning och ändring av person-, post- och resgodsvagnar ävensom av motorvagnar, rälsbussar och rälsbussläpvagnar;

⁹ inkallande av person-, post- och resgodsvagnar samt rälsbussläp-vagnar till verkstad för revision eller annat ändamål;

¹⁰ överenskommelser med postverket om tillhandahållande av postutrym-men i tåg samt upprättande av specifikationer över posttransportkost-naderna;

¹¹ överenskommelser om svensk och internationell personvagnsamtrafik;

¹² mellanhavanden i svensk och internationell personvagnsamtrafik och åtgärder för naturautjämnning eller avräkning;

¹³ tågföringen och tågkontrollen samt åtgärder för undanrödjande av orsakerna till förekommande förseningar (vederb. byråer);

Tågförings-

ärenden.

¹⁴ personvagnparkens utrustande med skyltar, anslag, handdukar, tvål och vatten samt andra åtgärder, som hänföra sig till de resandes orien-terande eller trevnad m. m. (vederb. byråer);

Persontrans-
portärenden.

¹⁵ ersättningsanspråk rörande person- och resgodsbefordringen, då bestämmelserna i trafikstadgan eller internationella fördraget ej äro tillämpliga, och anspråket föranledes av oregelmässighet i tåg rörelsen eller transporttjänsten;

¹⁶ bestämmelser om transport av resande och resgods samt av hundar och andra djur, som medföras av resande, jämte tillämpningen av dessa bestämmelser;

¹⁷ person- och resgodstransporternas ombesörjande och skötsel;

¹⁸ transportplaner för resgods och expressgods;

¹⁹ tillhandahållande av platsbiljetter;

²⁰ föreskrifter om tullbehandling av resgods och andra åtgärder, som avse att uppfylla tullverkets och andra myndigheters bestämmelser för befordring av resande eller resgods över gränstationer (vederb. byråer);

²¹ resor, som kräva framförandet av extratåg eller särskilda vagnutrymmen eller mera omfattande förstärkning av det ordinarie utrymmet (betr. för tillfället nedsatt avgift Pxbr);

²² bestämmande av tidsperioder, då vissa nedsättningar icke få åtnjutas, samt undantag härifrån;

²³ resor för luftskyddsutrymning av samhällen (Dbr, Mtbr, Pxbr);

Inspektion.

²⁴ inspektion av till byråns arbetsområde hörande grenar av trafik-tjänsten.

§ 12.

Militär-
byrån.

Militärbyrån handlägger ärenden rörande:

Militär-
transporter.
Försvars-
och skyddsät-
gärder m. m.

¹ allmänna bestämmelser om militärtransporter å statens och enskilda järnvägar (militärt järnvägsreglemente), detaljföreskrifter, tidtabeller och andra planer ävensom biljetter för militärtransporter, oregelmässigheter vid sådana transporter samt av transporterna betingad reglering av den allmänna trafiken vid krig eller krigsfara och av då gällande tidtabeller, normalplaner m. m. (vederb. byråer);

² föreskrifter och planer för järnvägarnas personal- och organisationsförhållanden vid krig eller krigsfara, för de olika tjänstegrenarnas försvarsförberedelser och för deras verksamhet vid krig eller krigsfara (vederb. byråer);

³ järnvägarnas skyddstjänst — skyddsbevakning (inbegripet tystnadsplikt, legitimationstvång och fotograferingsförbud), luftskydd och reparationsberedskap — samt deras allmänna säkerhetstjänst (vederb. byråer);

⁴ inspektion och kontroll av försvarsförberedelserna vid statens järnvägar ävensom vid enskilda järnvägar, i vad detta åligger järnvägsstyrelsen enligt gällande författningar;

⁵ personalens vid statens och enskilda järnvägar uppskov med krigstjänstgöring och hemförlovning från sådan tjänstgöring;

⁶ utrustningseffekter för militärtransporter, beskaffenhet och behov av dylika effekter samt deras fördelning på mobiliseringsförråd, effekternas märkning, förvaring, vård, redovisning, besiktning, underhåll och utlämning samt ut- och avrustning av militärvagnar (vederb. byråer);

⁷ handhavandet av hemliga handlingar vid statens och enskilda järnvägar;

⁸ förslag till ny eller ändrad lag eller annan allmän författning avseende järnvägsförhållanden vid krig eller krigsfara eller eljest av järnvägs-militär natur (vederb. byråer);

⁹ anbringande av för krig eller krigsfara särskilt avsedda anslag å stationer och i vagnar m. m. (vederb. byråer);

¹⁰ planer för postbefordringen vid tillämpning av militärtidtabell (Pbr);

¹¹ medelsanvändning m. m. beträffande försvarsberedskap vid statens järnvägar (vederb. byråer);

¹² förande av vissa personal-, förråds- och tekniska uppgifter rörande järnvägarna;

¹³ granskning av järnvägspublikationer o. d. med avseende på förekomsten av uppgifter, som icke böra offentliggöras;

¹⁴ officerares i järnvägstjänst utbildning och tjänstgöring vid statens och enskilda järnvägar samt kurser i järnvägstjänst för generalstabsaspiranter;

¹⁵ användande i övrigt av statens järnvägar samt, i den mån det kan tillkomma styrelsens handläggning, jämväl enskilda järnvägar för militära ändamål i fred eller vid krig och krigsfara.

§ 13.

Godstaxebyrån handlägger ärenden rörande:

¹ järnvägstrafikstadgan, utom bestämmelserna för person-, resgods- och expressgodstrafik (Dbr, Gbr, Pxbr, Rk);

² internationella fördraget angående godsbefordring å järnväg, utom bestämmelserna för expressgodstrafik, ävensom andra internationella överenskommelser rörande godstrafik (Gbr, Pxbr, Rk);

³ avräkning rörande färjeleder i förbindelse med utlandet (Dbr);

⁴ överenskommelser angående godssamtrafik med bil-, båt- och flyglinjer ävensom med utländska trafikföretag (i vad gäller redovisning och avräkning Kk);

⁵ fastställande av tariffavstånd samt avståndstabell för godstrafik;

⁶ statens järnvägars godstaxa med undantag av i § 3 punkt 1 angivna ärenden (Gbr);

⁷ enskilda järnvägars godstaxor;

⁸ militärtaxans bestämmelser för godstrafik (Ekbr, Gbr, Mtbr, Pxbr);

⁹ taxor och dithörande bestämmelser för godssamtrafik;

Godstaxe-
byrån.
Allmänna
ärenden.

Taxor, nedsatta
befordrings-
avgifter m. m.

¹⁰ avgifter för trafikering av håll- och lastplatser samt hamn- och sidospår ävensom för omlastning av gods från och till smalspårig järnväg (Dbr, Gbr, i vad gäller hållplatser Pxbr);

¹¹ avgifter för extra godståg (Gbr);

¹² avgifter för postbefordring å färjelederna;

¹³ nedsättning av frakter;

¹⁴ taxa och avgifter för avhämtning och utforsling av gods (Dbr, Gbr, Blbr);

¹⁵ fraktlindring eller fraktfrihet för transport av utställningsföremål, hjälpsändningar och liknande;

¹⁶ godstrafikvörvning, utbildning av personal för godstrafikvörvning (betr. reklam Pxbr, betr. utbildning Dbr);

¹⁷ tillämpning av för godstrafik gällande taxebestämmelser;

¹⁸ bestämmelser angående expeditionstjänsten i godstrafik och tillämpningen av dessa bestämmelser (Dbr, Gbr, Kk);

Expeditions-, tillämpnings- och redovisningsbestämmelser m. m.

¹⁹ främmande förvaltningars skyldighet att ställa säkerhet för uppburna samtrafiksbefordringsavgifter;

Inspektion.

²⁰ inspektion av till byråns arbetsområde hörande delar av trafik-tjänsten.

§ 14.

Persontaxebyrån.

Persontaxebyrån handlägger ärenden rörande:

Allmänna ärenden.

¹ järnvägstrafikstadgans bestämmelser i vad gäller person-, resgods- och expressgodstrafik (Dbr, Pbr, Gxbr, Rk);

² internationella fördraget angående befordring å järnväg av resande och resgods, internationella fördragets angående godsbefordring å järnväg bestämmelser i vad gäller expressgodstrafik ävensom andra internationella överenskommelser rörande person-, resgods- och expressgodstrafik (Pbr, Gxbr, Rk);

³ överenskommelser angående person-, resgods- och expressgodssamtrafik, även med bil-, båt- och flyglinjer och med utländska trafikföretag (i vad gäller redovisning och avräkning Kk);

⁴ avståndstabell för persontrafik (Gxbr);

Taxor, nedsatta befordringsavgifter m. m.

⁵ statens järnvägars person- och resgodstaxa med undantag av i § 3 punkt 1 angivna ärenden (Pbr);

⁶ enskilda järnvägars person- och resgodstaxor;

⁷ militärtaxan utom bestämmelser för godstrafik (Ekbr, Pbr, Mtr, Gxbr);

⁸ taxor och dithörande bestämmelser för person-, resgods- och expressgodssamtrafik;

⁹ avgiftsnedsättningar i person-, resgods- och expressgodstrafik (Pbr);

¹⁰ återbetalning av erlagda avgifter i persontrafik;

¹¹ persontrafikvärvning och utbildning av personal för dylik verksamhet (betr. utbildning Dbr);

¹² statens järnvägars rese- och upplysningsbyråverksamhet, i vad gäller personbefordringen, biljettjänsten och reklamarbetet samt dessa byråers förhållande till svenska och utländska trafikföretag ävensom till främmande resebyråer (Dbr);

Resebyråer.

¹³ främmande resebyråer, såväl svenska som utländska;

¹⁴ statens järnvägars film-, reklam- och upplysningsverksamhet (vederb. byråer);

Reklam- och upplysningsverksamhet.

¹⁵ privat filmning och fotografering inom statens järnvägars områden (Mtbr);

¹⁶ fribiljetter eller biljettprisnedsättning vid turistkongresser m. m. samt för tidningsmän och andra, som verksamt bidraga till befrämjande av trafiken;

¹⁷ statens järnvägars presstjänst och personaltidskrift (vederb. byråer);

¹⁸ järnvägs museet.

Museum.

¹⁹ tillämpning av för person-, resgods- och expressgodstrafik gällande taxebestämmelser;

Expeditions- och tillämpningsbestämmelser m. m.

²⁰ bestämmelser angående expeditionstjänsten i person-, resgods- och expressgodstrafik och tillämpningen av dessa bestämmelser (Dbr, Kk);

²¹ biljetters inrättande och utseende (Pbr, Kk samt betr. konduktörsbiljetter jämväl Dbr);

²² omräknings-, inväxlings- och utväxlingskurser för utländskt mynt (betr. omräkningskurser i godstrafik Gxbr);

²³ inspektion av till byråns arbetsområde hörande delar av trafik-tjänsten.

Inspektion.

§ 15.

Biltrafikbyrån handlägger ärenden rörande:

¹ den yrkesmässiga biltrafiken i allmänhet (Ekbr, Dbr, Gxbr, Pxbr);

² inköp av enskilda biltrafikföretag (Ekbr, Dbr, Pbr, Pxbr resp. Gbr, Gxbr);

³ förslag till anordnande av ny biltrafik (Ekbr, Dbr, Pbr, Pxbr resp. Gbr, Gxbr);

⁴ taxor och dithörande bestämmelser för statens järnvägars biltrafik (Ekbr, Dbr, Pxbr, Gxbr);

Taxor m. m.

⁵ bestämmelser om person- och godsbefordran beträffande statens järnvägars biltrafik (Dbr, Pxbr, Gxbr, betr. godstrafik Gbr, betr. persontrafik Pbr samt betr. redovisning och avräkning Kk);

⁶ restitution av erlagda avgifter och ersättning för skadat eller förkommet gods i statens järnvägars lokala biltrafik;

⁷ inrättande — i vad avser billinjerna — av söndags-, veckosluts-, bad-, sport-, parti- och andra biljetter till nedsatt pris (Dbr, Pbr, Pxbr);

Biltrafikbyrån.
Allmänna ärenden.

- Tidtabells-
ärenden.
Ekonomi,
kontroll o. d.
- Skötsel-
föreskrifter.
- Nyanscaff-
ning m. m.
- Samarbete
m. m. betr.
andra bil-
företag.
- Inspektion.
- Ombuds-
mannen.
- Statistiska
kontoret.
- ⁸ turlistor (tidtabeller) för statens järnvägars billinjer (Dbr, Pbr);
- ⁹ ekonomisk kontroll av hushållningen inom biltrafiken i den mån denna är beroende av sakliga förhållanden;
- ¹⁰ utfärdande av föreskrifter angående den löpande skötseln och tillsynen av bilmaterielen ävensom teknisk inspektion av densamma (Dbr, Mbr);
- ¹¹ förslag till maskintekniska hyrån om nyanscaffning och ändring ävensom slopning av bilmateriel (Dbr);
- ¹² prövning av behovet av föreslagna nya respektive ändringar av befintliga byggnader och anläggningar för biltrafiken (Dbr);
- ¹³ fördelning av bilfordon mellan trafiksektionerna samt åtgärder för nämnda fordons planmässiga användning och revision;
- ¹⁴ tillstånd för enskild att bedriva yrkesmässig biltrafik (betr. linjeförbrukning Gbr, Gxbr resp. Pbr, Pxbr);
- ¹⁵ samtrafik mellan statens järnvägars billinjer och andra biltrafikföretag (Dbr samt i vad gäller redovisning och avräkning Kk);
- ¹⁶ samarbete med främmande järnvägsförvaltningar och sammanslutningar i biltrafikärenden (Dbr, Gbr, Pbr);
- ¹⁷ inspektion av till byråns arbetsområde hörande delar av biltrafiktjänsten;

§ 16.

Ombudsmannen handlägger och föredrager inom styrelsen:

- ¹ rättegångsärenden och andra ärenden av rättslig natur;
- ² frågor om fullföljd av talan i rättegångar;
- ³ ärenden rörande ersättning enligt allmän lag för skada till följd av järnvägs drift eller automobiltrafik, varvid ombudsmannen äger utan fördragning besluta i frågor, som icke äro av principiell natur och icke röra belopp, överstigande 3.000:— kronor.
- ⁴ bestraffningsärenden;
- ⁵ ärenden rörande disciplinstadga för personalen;
- ⁶ ärenden rörande avskrivning av statens järnvägar tillhöriga osäkra fordringar.

§ 17.

Statistiska kontoret, förlagt under ekonomibyrån och med förste aktuarien såsom chef, har följande arbetsuppgifter:

- ¹ utarbetande och redigering av »Statens järnvägars förvaltningsberättelse»;
- ² utarbetande och redigering av »Allmän järnvägsstatistik»;
- ³ utarbetande och redigering av »Järnvägsstatistiska meddelanden»;
- ⁴ utarbetande och redigering av »Statens järnvägars månadsstatistik för tjänstebruk»;

⁵ utarbetande och redigering av »Drifttjänststatistik»:

⁶ utarbetande av statistiska tablåer rörande statens järnvägars af-färsverksamhet enligt kungl. brev av den 22 november 1912, den 3 mars 1922 och den 23 maj 1924;

⁷ statistiska utredningar i övrigt, i den mån sådana av styrelsen sär-skilt beslutas eller eljest fordras.

§ 18.

Kammarkontoret, förlagt under ekonomibyrån och med kamreraren såsom chef, har följande arbetsuppgifter:

Kammar-
kontoret.

¹ bokföring av statens järnvägars, inklusive förvaltade fonders, in-komster och utgifter, tillgångar och skulder;

² specialbokföring för malmbanan samt avräkning med Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolag;

³ granskning och kontroll av styrelsens och distriktskansliernas kas-sarörelse;

⁴ granskning och kontroll av de månatliga bokföringsuppgifterna;

⁵ granskning och kontroll av statens järnvägars räkningar hos riks-banken och postgirot;

⁶ utfärdande och kontrasignering av på riksbanken dragna, för sty-relsens kassarörelse erforderliga checkar;

⁷ girering av medel till riksbanken och styrelsens postgiROUTGIFTSkonto samt övriga omföringar mellan statens järnvägars postgirokonton;

⁸ avräkning med riksgäldskontoret beträffande riksstatsanslag till sta-tens järnvägar;

⁹ upprättande av månadsbokslut och avgivande av därav föranledda rapporter;

¹⁰ insättning å statsverkets giroräkning i riksbanken av de i månads-boksluten framkomna trafiköverskotten;

¹¹ upprättande av årsbokslut, såväl för bokförings- som budgetår, samt avgivande av rapporter och sammandrag häröver;

¹² redigering av föreskrifter rörande kassatjänst och bokföring (vederb. byråer och kontor);

¹³ vård av såväl styrelsens som de från distrikten, förrådsavdelningen och huvudverkstäderna ingående räkenskapshandlingarna.

Kamreraren åligger:

¹ att underskriva statens järnvägars bokslut;

² att verkställa inventering av styrelsens och distriktskansliernas kas-sor samt däröver upprätta instrument;

³ att öva tillsyn däröver, att de förskottsutanordningar från styrelsens kassa, som funnits erforderliga, snarast möjligt regleras.

§ 19.

Revisionskontoret.

Revisionskontoret, förlagt under kanslibyrån och med förste revisorn såsom chef, har följande arbetsuppgifter:

¹ siffergranskning av de av styrelsens utgifter, som skola likvideras i styrelsens kassa, ävensom efter granskning av författningsenligheten av de avsedda utanordningarna yttrande häröver till vederbörande utanordnande tjänsteman; dessutom granskning av inkomster — dock ej vad avser trafikuppbörd — som för styrelsens räkning inflyta till styrelsens kassa;

² granskning av distriktens, huvudverkstädernas och förrådsavdelningens kassaräkenskaper samt kontroll rörande författningsenligheten av de gjorda utbetalningarna och av de förvaltningsåtgärder, som föranlett desamma;

³ granskning — dock ej vad avser trafikuppbörd — av statens järnvägars resebyråers i utlandet räkenskaper samt av räkenskaperna för under järnvägsstyrelsens förvaltning stående donationsfonder;

⁴ granskning av å kanslibyrån för pensionsberättigade befattningshavare och arbetare och för deras efterlevande uträknade pensionsbelopp;

⁵ granskning av ombudsmannens och distriktssekreterarnas till styrelsen ingivna förteckningar över medel, som inlevererats till statens järnvägar i samband med rättgångar.

Förste revisorn åligger:

¹ att utställa och fullfölja revisionsanmärkningar;

² att fästa vederbörande chefs för byrå eller kontor uppmärksamhet på förhållande, som framkommit under granskning å kontoret och som är av beskaffenhet att böra särskilt uppmärksammas vid den sakliga granskningen;

³ att till styrelsen meddela under granskningsarbetet iakttagna förhållanden, som anses böra omedelbart bringas till styrelsens kännedom.

§ 20.

Kontrollkontoret.

Kontrollkontoret handlägger ärenden rörande:

¹ bestämmelser angående redovisning av trafikinkomster och av övriga inkomster, som skola redovisas till kontrollkontoret (Dbr, Gxbr, Pxbr, Blbr);

² bestämmelser angående upphörds- och kassatjänsten i vad avser inkomstredovisning till kontrollkontoret (Ekbr);

³ bestämmelser angående efterkravens in- och utbetalning (Gxbr);

⁴ bestämmelser angående fraktkreditens redovisning samt övervakande av fraktkrediternas likvidering (Gxbr);

⁵ redovisningsformulär avseende kontrollkontorets verksamhetsområde (Gxbr, Pxbr);

⁶ kontroll av uppbörden (genom granskning av befordrings- och redovisningshandlingar och genom revisioner och undersökningar å vederbörande tjänsteställen);

⁷ månatlig uppgift till statistiska kontoret över statens järnvägars trafik och inkomster för publikationen »Statens järnvägars månadsstatistik för tjänstebruk»;

⁸ fastställande av varje förvaltnings andel i den gemensamma inkomsten av person- och godstrafik samt översändande av sammandrag häröver till vederbörande förvaltningar;

⁹ utfärdande av avräkningar med främmande förvaltningar över statens järnvägars skulder och fordringar samt övervakande av likvideringen av statens järnvägars fordringar;

¹⁰ förande av trafikräkning med statens järnvägars egna stationer och med främmande förvaltningar ävensom upprättande av balansräkning;

¹¹ utanordningar av statens järnvägars skuld enligt avräkning med främmande förvaltningar;

¹² utställande av räkningar till militär-, post- m. fl. myndigheter samt övervakande av likvideringen av dessa räkningar (Mbr, Pbr);

¹³ upprättande av uppgifter till ledning för uträknande av felräkningspenningar, som tillkomma statens järnvägars tjänsteställen;

¹⁴ uträkning och debitering av vederbörande förvaltningars andelar i kostnaderna för kontroll av person- och godssamtrafiken ävensom, efter uppgift från godstaxebyrån och biljett- och blankettkontoret, debitering av kostnaderna för samtrafikstariffer resp. för tryckalster.

§ 21.

Biljett- och blankettkontoret, med intendenten såsom chef, handlägger ärenden rörande:

Biljett- och
blankett-
kontoret.

¹ anskaffande och distribuering, på sätt styrelsen bestämmer, av personbiljetter och blanketter enligt fastställda formulär ävensom av övriga tryckalster samt papper och kuvert för statens järnvägars behov;

² granskning och besiktning av till kontoret verkställda leveranser;

³ granskning av till kontoret inkommande rekvisitioner å personbiljetter, tryckalster och papper m. m.;

⁴ vård och förvaring av å kontoret befintligt lager av tryckalster och papper m. m.;

⁵ bokföring av till enskilda transportförvaltningar utlämnade personbiljetter och övriga tryckalster samt utfärdande av räkningar, kvartalsvis, å kostnaderna för desamma att införas i kontrollkontorets avräkningar med respektive förvaltningar;

⁶ kollektivavtal med allmänna bestämmelser, avlöningsbestämmelser och förhandlingsordning för arbetare vid statens järnvägars tryckeri (Kbr);

§ 22.

Reklamationskontoret handlägger — i erforderliga fall, särskilt då det gäller frågor av principiell innebörd, i samråd med vederb. byråer — följande ärenden:

- ¹ godsregleringsföreskrifter;
- ² ersättningsanspråk för skada å eller förlust, minskning eller förse- ning av transportföremål ävensom ersättningsanspråk för förlorade effekter eller i övrigt, då bestämmelserna i trafikstadgan eller i inter- nationella fördragen angående godsbefordring å järnväg resp. angående befordring å järnväg av resande och resgods äro tillämpliga;
- ³ överenskommelser och åtgärder rörande fördelning, debitering, kre- ditering och avräkning av ersättnings- och restitutionsbelopp i inländsk samtrafik och i trafik med utlandet;
- ⁴ undersökningar rörande saknade och övertaliga transportföremål samt rörande tillvaratagna effekter;
- ⁵ restitution av erlagda befordringsavgifter i godstrafik (jämväl frakt- restitution på grund av företedd hushålls- eller tjänstebiljett);
- ⁶ restitution av förskotterade tullmedel;
- ⁷ reglering av fraktavgifter för felsända transportföremål;
- ⁸ avskrivning av frakter för förkommet, skadat eller outlöst gods;
- ⁹ utgivande av »Samling av skiljedomar i ersättningsärenden enligt trafikstadgan».

§ 23.

En var *chef för byrå och kontor ävensom ombudsmannen* tillkom- mer — i förekommande fall efter av generaldirektören givna direk- tiv — att för byråns resp. kontorets vidkommande:

- ¹ bestämma om göromålets fördelning och därvid tillse, att envar tjänsteman beredes tillfälle till en i möjligaste mån allsidig utbildning för de förekommande arbetsuppgifterna;
- ² tillse att arbetet är ordnat på ett praktiskt och för statens järnvägar ekonomiskt sätt;
- ³ bereda och föredraga byrån resp. kontoret berörande personalären- den; vad beträffar statistiska kontoret och kammarkontoret samt re- visionskontoret skola likväl dylika ärenden handläggas av byråchefen vid ekonomibyrån resp. kanslibyrån;
- ⁴ vidtaga verkställighetsåtgärder i anledning av styrelsens beslut;
- ⁵ vidtaga de åtgärder, som påfordras av författningar och tillkännagi- vanden, vilka äro intagna i utkommande nummer av svensk författ- ningssamling eller i annan officiell ordning;
- ⁶ godkänna räkningar* och andra utgiftsallegat*;
- ⁷ godkänna rekvisitioner å materialier* och inventarier;
- ⁸ bevilja underlydande personal semester* och tjänstledighet för en-

* Kan av honom helt eller delvis överlätas till hans närmaste man eller till veder- börande överinspektör för dennes verksamhetsområde.

skilda angelägenheter — dock ej för studier — under högst tre månader av ett och samma kalenderår, tjänstledighet för särskilt uppdrag eller för svag hälsas vårdande under högst sex månader, vare sig i oavbruten följd eller sammanlagt under ett kalenderår;

⁹ besluta — i förekommande fall efter samråd med annan byrå eller annat kontor, som därav beröres — om inrättande eller förändring av formulär, som höra till byråns resp. kontorets verksamhetsområde;

¹⁰ medgiva tillfälliga jämkningar i arbetstiden för underlydande personal;

¹¹ för utredning av ärenden, som omförmälas i § 16 i instruktionen, då så oundgängligen erfordras anlita biträde av sakkunniga, så vitt kostnaden härför ej överstiger ett belopp av 500 kronor;

¹² beträffande byrån resp. kontoret uppgöra före den 20 augusti varje år förslag till personalstat samt före den 1 november förslag till kostnadsstat;

¹³ varje år till kanslibyrån avlämna före den 1 februari uppgifter angående av underlydande under föregående år uppburna löneförmåner och före den 15 mars föreskrivna uppgifter ur diariet till justitiekanslersämbetet samt till statistiska kontoret före den 10 i varje månad föreskrivna uppgifter rörande antalet anställd och använd personal.

§ 24.

Chefen för kontrollkontoret äger:

Viss befogenhet
för chefen
för kontroll-
kontoret.

¹ att inom styrelsen föredraga sådana ärenden, som skola av kontoret handläggas;

² att uppgöra bestämmelser angående granskning och kontroll av redovisningarna ävensom angående avräkningar med främmande förvaltningar (Gxbr, Pxbr);

³ att bestämma, med vilket belopp station eller annat försäljningsställe skall redovisa sådan biljett eller annan befordringshandling i persontrafik, som förkommit eller vars bestämmelseort ej antecknats och ej kan utrönas;

⁴ att besluta om avskrivning av genom kontoret anmärkta belopp, vilka icke kunnat uttagas (betr. fall av principiell innebörd eller större ekonomisk räckvidd Omb);

⁵ att med avseende å redovisningen och förändret av stationernas trafikräkenskaper meddela föreskrifter direkt till stationerna.

§ 25.

Chefen för biljett- och blankettkontoret äger:

Viss befogenhet
för chefen för
biljett- och
blankett-
kontoret.

¹ att inom styrelsen föredraga sådana ärenden, som skola av kontoret handläggas;

² att besluta i fråga om inköp under hand av tryckeriutensilier — med undantag av inventarier — blanketter och övriga tryckalster samt papper och kuvert intill ett belopp av 500 kronor för varje gång;

³ att besluta i ärenden angående prövning av leveransanbud å nyssnämnda förnödenheter, då inköpssumman icke överstiger 5.000 kronor;

⁴ att i anslutning till gällande löneavtal bestämma lönerna för personalen vid statens järnvägars tryckeri;

⁵ att, då så anses erforderligt, låta inventera tjänsteställets formulärbehållning;

⁶ att utfärda bestämmelser rörande rekvisition av formulär och övriga tryckalster.

§ 26.

Chefen för reklamationskontoret äger:

att träffa avgörande beträffande de ärenden, som skola av kontoret handläggas, dock att ärenden, vilka äro av särskilt stor vikt eller betydelse skola föredragas för generaldirektören eller överdirektören.

Han äger att själv eller genom av honom förordnad lämplig person införa skiljenämnder i ersättningsärenden enligt trafikstadgan representera styrelsen och utföra dess talan.

§ 27.

Mom. 1. Samtliga styrelseledamöter skola såvilt möjligt vara närvarande vid avgörandet av följande ärenden:

a) förslag till ny instruktion för järnvägsstyrelsen med underlydande linjebefäl eller till mera väsentliga ändringar i nämnda instruktion;

b) fastställelse av nya eller förslag om mera väsentliga ändringar av arbetsordningar för styrelsen och linjebefälet.

Mom. 2. Verkstadsdirektören, förrådsdirektören samt byråcheferna för kanslibyrån och drifttjänstbyrån skola vara närvarande vid avgörandet av följande ärenden:

a) nya allmänna bestämmelser angående personalens avlönings- och pensionsförhållanden, arbets- och vilotid samt fordringar i kroppsligt avseende för anställning i tjänst ävensom förslag om mera väsentliga ändringar i dylika bestämmelser;

b) bestämmelser angående åtgärder till gagn för personalen av mera vittgående betydelse;

c) fastställelse av nya eller förslag om mera väsentlig ändring i reglementen och instruktioner, som beröra personalen i allmänhet;

d) de årliga förslagen till personal- och kostnadsstater.

Mom. 3. Byråcheferna för kanslibyrån och drifttjänstbyrån skola närvara vid föredragning av förslag till beräkning av den behållna inkomst, som må upptagas i riksstaten.

Mom. 4. Byråchefen för kanslibyrån skall vara närvarande vid föredragning av följande ärenden:

Viss befogenhet
för chefen för
reklamations-
kontoret.

Pleniärenden
m. m.

a) konstituerande och förflyttning av ordinarie tjänstemän ävensom antagande och förflyttning av såväl extra ordinarie tjänstemän som aspirant- eller tillfällig personal;

b) mindre väsentliga ändringar i allmänna bestämmelser angående personalens avlöningsförhållanden samt arbets- och vilotid;

c) frågor om styrelsens kungörande av befattningar, lediga till ansökning, och

d) tilldelande av gratifikation eller annan ersättning åt personal.

Mom. 5. Byråchefen för militärbyrån skall vara närvarande vid föredragning av ärende, som berör järnvägarnas försvarsberedskap, järnvägsmilitära förhållanden e. d. även om så ej är i arbetsordningen angivet.

Mom. 6. Ombudsmannen skall närvara vid avgörandet av ärende angående viktigare avtal eller eljest av större rättslig betydelse.

Mom. 7. Överinspektören för resp. ban-, maskin- eller trafiktjänsten skall närvara vid föredragning av ärenden angående tjänsteställning inom resp. ban-, maskin- eller trafikavdelningen.

Mom. 8. Vid föredragning av revisionsanmärkningar skola närvara cheferna för de byråer, som av anmärkningarna beröras.

Mom. 9. Vid tillsättning av befattning, till vilken sökande anmält sig även från annan avdelning (byrå eller kontor) än den, vilken befattningen tillhör, skall härav berörd föreståndare för byrå (kontor) vara närvarande.

Mom. 10. Bestraffningsärenden handläggas på sätt i instruktionen närmare anges.

§ 28.

¹ Med avseende å ärendenas handläggning gäller, att synnerlig uppmärksamhet skall ägnas däråt att det skriftliga förfarandet begränsas till vad som är oundgängligen nödvändigt samt att i stället muntlig förhandling må äga rum i all den omfattning, som efter förhållandena kan vara lämplig, varvid dock i viktigare ärende anteckning om förhandlingen lämpligen bör göras.

Ärende, som avser förvaltningens omedelbara skötsel, må icke slutgiltigt handläggas i högre instans än ärendets vikt påfordrar. Dylikt ärende bör, i den mån detsamma icke kräver enhetlig och därför också central behandling, vidaresändas till vederbörande distriktschef, verkstadsföreståndare resp. förrådsintendent *för handläggning*.

Utredningar och uppgifter må icke infordras till större omfattning, än som för en föreliggande frågas bedömande verkligen erfordras, samt må icke begäras rörande sådana förhållanden, varom lika väl kunna erhållas tillräckliga upplysningar från föreliggande rapporter eller annat förefintligt material.

Beslut, yttrande eller meddelande, som föranledes av inkommen handling, bör expedieras å särskilt papper *endast* i de fall, då särskilda omständigheter hindra att det tecknas å handlingen.

Å varje byrå, kontor eller expedition skall vederbörande förman övervaka och tillse, att icke några onödiga arbetsinstanser må uppstå,

att icke några onödiga skrivarbeten må äga rum och att icke några överflödiga liggare, journaler eller dylikt må uppläggas och föras.

Diarieföring. ² Vid diarieföring bör särskilt tillses, att i diarium eller liggare icke må införas varje inkommet resp. utgående ärende, utan bör införandet däri begränsas till vad som kan anses nödvändigt.

I ändamål att kunna övervaka ärendenas skyndsamma behandling bör den, som har att ansvara för arbetets gång, tid efter annan genomgå och granska vederbörliga diarier eller för vissa ärenden förda liggare.

Avisering. ³ Om ärende, som inkommit till styrelsen från enskild person eller firma eller från myndighet utom statens järnvägar, beräknas icke kunna avgöras omedelbart eller inom jämförelsevis kort tidrymd, skall avsändaren underrättas härom. Sker dylik avisering skriftligen, bör form. nr 73 eller annat för ändamålet inrättat formulär användas. Aviseringen skall i regel verkställas av den tjänsteman, till vilken ärendet överlämnats för beredning. Anteckning om sålunda verkställd avisering skall göras å ärendet.

Brådskande ärenden. ⁴ Till utmärkande därav, att ett ärende är av synnerligen brådskande art, må handlingarna i ärendet vid deras ktingsändande inom styrelsen för beredning, granskning, underskrift eller annan åtgärd inläggas i pärm av röd färg. Ärende, med vilket på så sätt förfarits, skall av den, som mottager detsamma, behandlas med största möjliga skyndsamhet. Användandet av sådana omslag, som nu nämnts, må ske endast när ärendet verkligen kräver sådan behandling.

Expeditionslistor. ⁵ För varje byrå, kontor eller expedition, varifrån å återkommande tider vissa handlingar skola expedieras, skall upprättas expeditionslista, angivande de olika slag av handlingar, som skola expedieras, tiden när de senast skola vara avsända samt till vilken myndighet de skola avsändas. Å dylik lista kan lämpligen även angivas andra löpande ärenden och göromål av periodisk art.

Kopior. ⁶ Är uppenbart, att av expedition med tillhörande bilagor och ritningar i ett ärende komma att behövas kopior, böra dylika i erforderligt antal åtfölja expeditionen eller ock bör mottagaren underrättas om att kopior kunna erhållas på begäran per telefon.

Föreskrifters beaktgörande i särtryck eller cirkulär. ⁷ Föreskrifter av bestående art skola så vitt möjligt utfärdas i form av ändringstryck eller tillägg till det särtryck, till vilket de närmast höra. I arbetsbesparande syfte skola andra bestämmelser, förtydliganden, meddelanden m. m., som skola delgivas ett stort antal tjänsteställen eller personalgrupper, utfärdas genom cirkulär eller genom att tillräckligt antal kopior av vederbörande handling tillhandahållas.

Penningar, postremissväxel eller check. ⁸ Kontanta penningar, postväxel eller check, som åtfölja till byrå, expedition eller kontor inkommande ärende, skola mot kvitto omedelbart överlämnas till styrelsens kassa. Uppgift om till kassan sålunda inlevererade medel skall samtidigt meddelas kammarkontoret.

Avtal, som avse inbetalningar till kassan. ⁹ Då skrivelse, som gäller avtal om inbetalning till styrelsens kassa, expedieras, skall skrivelsen eller avtalet delgivas kammarkontoret samt, då fråga är om återkommande inbetalningar, även revisionskontoret.

I fråga om utställande av räkningar finnes särskilt stadgat (jämför särtryck nr 133).

¹⁰ Över varje upphandling, vars värde överstiger 500 kronor, skall Protokoll över upphandling. protokoll upprättas. Under första månaden i varje kvartal skola under näst föregående kvartal sålunda upprättade protokoll tillhandahållas överrevisorerna för granskning.

III

ARBETSORDNING
FÖR
DISTRIKTSBEFÄLET
(Aod)

(Denna avdelning är under omarbetning. I föregående upplaga av särtryck nr 3 intagen arbetsordning för distriktsbefälet gäller tills vidare.)

IV

ARBETSORDNING
FÖR
HUVUDVERKSTÄDERNA
(Aov)

(Denna avdelning är under utarbetande.)

V

ARBETSORDNING
FÖR
HUVUDFÖRRÅDEN
(Aof)

(Denna avdelning är under omarbetning. I föregående upplaga av särtryck nr 3 intagen arbetsordning för distriktsbefälet gäller tills vidare.)

VI

**ANGÅENDE HANDLINGARS
OFFENTLIGHET**

VI. Angående handlingars offentlighet.

Genom kungl. kungörelse den 28 maj 1937 angående beslutade ändringar i rikets grundlagar (Sv. författningssamling nr 248) ävensom en samma dag utfärdad lag om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar (Sv. författningssamling nr 249) hava bestämmelser meddelats angående handlingars offentlighet.

De nya bestämmelserna, som trätt i kraft, äro, i vad de hava avseende å statens järnvägar, av följande lydelse.

I. Tryckfrihetsförrordningen.

§ 2.

1:o. I följd av vad i 1 § stadgas skall det vara en var svensk medborgare tillåtet att, med undantag som i 6 mom. sägs, i tryck utgiva alla till stats- eller kommunalmyndighet inkomna och därifrån utfärdade handlingar, hos sådan myndighet förda diarier, journaler, register och andra dylika förteckningar, därstädes hållna justerade protokoll, så ock alla andra där upprättade handlingar, såvitt de hänföra sig till mål eller ärenden, som av myndigheten slutbehandlats.

Angående offentliga handlingar.

Anm. § 1 avhandlar allmänna bestämmelser angående tryckfrihet m. m.

Med statsmyndighet förstås i denna paragraf statsdepartementen och kommandoexpeditionerna, riksdagen och allmänna kyrkomötet, deras avdelningar, utskott, nämnder, deputerade och revisorer, domstolar och ämbetsverk samt övriga till statens förvaltning hörande myndigheter och inrättningar, nämnder, kommissioner och kommittéer.

Statsmyndighet.

2:o. Envar svensk medborgare skall i den ordning nedan sägs äga fri tillgång till alla i 1 mom. omnämnda allmänna handlingar, som hos stats- eller kommunalmyndighet förvaras. I den sålunda stadgade rätten skola allenast gälla de inskränkningar, vilka påkallas av hänsyn till rikets säkerhet eller dess förhållande till främmande makt, eller för brotts förekommande eller beivrande, eller till behörigt skydd för statens eller menigheters intresse i deras ekonomiska mellanhavanden med varandra och med enskilda, eller av hänsyn till privatlivets helgd eller enskildas behöriga ekonomiska intresse; och skola i särskild, av Konungen och riksdagen samfällt stiftad lag noga angivas de fall, då allmänna handlingar enligt nämnda grunder skola hemlighållas.

Huvudregel ang. handlingars offentlighet.

Anm. Angående omnämnda särskilda lag, se nedan under II.

Utlämnande
av offentlig
handling.

3:o. Allmän handling, som ej efter vad i 2 mom. sägs skall hållas hemlig, varde, när det äskas, hos stats- eller kommunalmyndighet genast eller så snart det kan ske utlämnad för läsning och avskrivning på stället, utan avgift eller i bestyrkt avskrift mot vederbörlig avgift. Skyldighet att tillhandahålla handling på stället föreligger dock ej, om betydande hinder därför möter.

Handling, som till viss del är hemlig, skall utan hinder därav tillhandahållas på stället, därest det kan ske på sådant sätt, att vad i den del beröres icke uppenbaras. Dylig handling må i avskrift utlämnas med uteslutande av den del, som skall hållas hemlig.

Beslut om
handlingens ut-
lämnande.

4:o. Framställning om allmän handlingens utbekommande prövas, med undantag som nedan i detta moment sägs, av den myndighet, hos vilken handlingen finnes.

Är värden om handlingen på grund av särskild föreskrift, innehavande tjänst eller givet uppdrag anförtrodd viss befattningshavare, åligge utlämnandet närmast denne efter egen prövning, men har han att ställa sig myndighetens föreskrifter beträffande handlingens utlämnande eller hemlighållande till efterrättelse samt att, då anledning till tvekan finnes och omgång ej föranledes, hänskjuta frågan om utlämnande till myndighetens avgörande. Vägrar befattningshavare att utlämna handling, skall, där sökanden det begär, frågan hänskjutas till myndigheten.

Förbud mot
offentliggörande
i visst fall.

6:o. Handling, som i följd av stadgande i den i 2 mom. omförmälda lagen eller i följd av någon enligt samma lag meddelad föreskrift ej må till envar utlämnas, må ej heller i tryck utgivas.

Ansvars-
bestämmelse.

10:o. Bryter någon mot föreskrifterna i denna paragraf, straffes, där gärningen är att anse som brott i ämbete eller tjänst eller eljest är i allmän eller särskild lag belagd med straff, enligt vad i sådan lag är stadgat. I andra fall vore straffet dagsböter; dock att, där handlingens utlämnande från myndighet kan förskylla fängelse enligt den i 2 mom. omförmälda lag, även dess utgivande i tryck må beläggas med dyligt straff.

Skrift, som i tryck utgivits i strid mot denna paragraf, må kunna konfiskeras.

II. Lagen om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar.

§ 3.

Handlingar
rörande främ-
mande makter
eller deras myn-
digheter och
undersåtar.

Handlingar i ärenden, vilka angå rikets förhållande till främmande makt, må allenast i de fall och i den ordning Konungen bestämmer utlämnas tidigare än femtio år efter handlingens datum.

Handlingar i ärenden, vilka, utan att vara av beskaffenhet som i första stycket sägs, angå svensk myndighets förbindelse med främmande makt myndigheter eller undersåtar eller eljest röra främmande makt eller dess förhållanden, må ej utan tillstånd av den myndighet, som handlägger ärendet, utlämnas tidigare än femtio år efter handlingens datum, med mindre det är uppenbart, att handlingens innehållande icke påkallas av hänsyn till rikets säkerhet eller av internationella hänsyn.

§ 6.

Handlingar, som upprättats eller anskaffats för myndighets räkning till utredning i någon dess rättstvist, må ej utan myndighetens tillstånd utlämnas, förrän saken blivit slutligen avgjord eller tjugu år förflutit från handlingens datum.

Handlingar i
rättstvister.

§ 7.

Beträffande handlingar, upprättade för myndighets gransknings- eller inspektionsverksamhet eller för anordnande av kunskapsprov under myndighets inseeende, äger Konungen förordna, att de ej må utlämnas före den avsedda granskningen, inspektionen eller prövningen.

Handlingar ang.
vissa kunskaps-
prov m. m.

§ 9.

Handlingar innefattande redogörelse för utredningar, experiment eller prov av naturvetenskaplig eller teknisk art, som myndighet låtit verkställa för det allmännas räkning, må ej utan myndighetens tillstånd utlämnas tidigare än tjugu år efter handlingens datum.

Handlingar
rörande utred-
ningar m. m.

§ 11.

Föres hos myndighet särskilt register angående straff och tillrättsvisningar, som ådömts eller tilldelats underlydande personal, gälle om uppgifter och anteckningar tillhörande sådant register vad i andra stycket sägs.

Handlingar i
bestraffnings-
ärenden.

Anm. I andra stycket har för visst däri omförmålt fall stadgats, att utlämnande ej må ske i annat fall eller i annan ordning än Konungen bestämmer.

§ 14.

— — — — — Handlingar i ärenden angående läkarvård, hälsovård, sjukvård, — — försäkring för olycksfall i arbete eller eljest riksförsäkringsanstaltens eller försäkringsrådets verksamhet, — — — — — må, i vad de angå enskilda personliga förhållanden, icke utan hans sam-

Handlingar i
ärenden ang.
läkarvård, sjuk-
husvård m. m.

tycke till annan utlämnas tidigare än 70 år efter handlingens datum. Även utan sådant samtycke skall dock handling, som nu sagts, utlämnas, om, med hänsyn till det ändamål, för vilket utlämnande åstundas, och omständigheterna i övrigt, trygghet kan anses vara för handen, att det ej kommer att missbrukas till skada eller förklenande för den, vilkens personliga förhållanden i handlingen avses eller för hans nära anhöriga. Vid utlämnande böra erforderliga förbehåll göras.

Angår handling, som i första stycket avses, någons intagning, vård eller behandling å anstalt eller inrättning eller någons vård eller behandling av läkare annorstädes än å anstalt, och finnes grundad anledning antaga att genom handlingens utlämnande ändamålet med vården eller behandlingen skulle motverkas eller någons personliga säkerhet sättas i fara, må utlämnande vägras, ändock att enligt bestämmelserna i första stycket utlämnande bort ske.

Anm. Utbekommande av handling kan alltså i sistnämnda fall vägras jämväl den, å vilken handlingen har avseende. Jfr nedan 39 §.

§ 16.

Statistik.

För statlig eller kommunal statistik lämnade uppgifter, som avse namngivna enskilda personer, bolag eller andra enskilda samfälligheter, må ej utlämnas förrän tjugu år från uppgiftens datum förflutit, därest ej den som däri avses samtycker till ett tidigare utlämnande, eller ock, med hänsyn till uppgiftens natur eller det ändamål, för vilket den åstundas, och omständigheterna i övrigt, trygghet kan anses vara för handen, att utlämnandet ej kommer att missbrukas till hans skada. Vid utlämnande böra erforderliga förbehåll göras.

Anm. Hit höra de enskilda järnvägarnas månatliga driftrapporter.

§ 21.

Beträffande handlingar, vilka i andra fall än eljest i denna lag sägs röra statlig utredning, kontroll eller stödverksamhet med avseende å produktion, handel, bankrörelse, försäkringsrörelse eller transportverksamhet eller eljest med avseende å näringslivet, äger Konungen, i den mån de innefatta sådana upplysningar om enskilda företags eller sammanslutningars affärs- eller driftförhållanden, vilkas offentliggörande kan lända vederbörande företag eller sammanslutning till men, förordna, att handlingarna ej må utlämnas förrän viss tid, högst tjugu år, förflutit från deras datum.

§ 28.

Till statlig eller kommunal anstalt för samfärdsel inkomna och där upprättade handlingar avseende samfärdseln, så ock till tullverket inkomna och där upprättade handlingar rörande varor, som vid verket behandlas, må, såvitt de angå deras angelägenheter, som anlita eller

Handlingar ang. samfärdseln, som ingivits till statens järnvägar eller där upprättats.

eljest träda i beröring med anstalten eller verket, icke utan samtycke av dem handlingen sålunda angår utlämnas tidigare än tjugu år efter dess datum, där ej, med hänsyn till det ändamål för vilket utlämnande åstundas och omständigheterna i övrigt, trygghet kan anses vara för handen, att det ej kommer att missbrukas till deras skada. Vid utlämnande böra erforderliga förbehåll göras.

Anm. Till dylika handlingar höra bl. a. fraktsedlar, godslistor och övriga handlingar, som tillhöra en sändning, som järnvägen mottagit till befordran, ävensom sovplatslistor.

§ 34.

Handlingar i ärenden angående förvärv, avyttrande eller upplåtelse av egendom eller annat, som myndighet äger förvalta, eller angående utförande av arbete för myndighets behov annorledes än genom dess egen eller annan myndighets personal må icke utan tillstånd av den myndighet, som handlägger ärendet, utlämnas innan avtal slutits eller ärendet eljest slutförts. Angår ärendet upphandling eller utförande av arbete för statens räkning eller försäljning av staten tillhörig lös egendom, skall likväl iakttagas, att i stadgad ordning infordrade och inkomna anbud, så ock andra handlingar, som kunna tjäna till upplysning i vad mån anbud i ärendet infordrats eller avgivits eller som eljest avse dylika anbud, icke före nämnda tidpunkt må utlämnas i vidare mån än för prövning av anbud finnes nödvändigt eller begäran om anbuds utbekommande framställes av anbudsgivaren.

Handlingar i ärende ang. förvärv, avyttrande eller upplåtelse av egendom m. m.

Då anledning därtill föreligger, äger vederbörande myndighet besluta, att handlingar, som i första stycket avses, även efter där angiven tidpunkt ej må utan myndighetens tillstånd utlämnas. Beträffande andra handlingar än sådana, som angiva villkoren i slutna avtal, må dylikt beslut avse en tid av högst tjugu år från nämnda tidpunkt. Vad angår handlingar, som angiva villkoren i slutna avtal rörande myndighets leverans av elektrisk kraft, gas, vatten eller dylikt eller rörande försäljning av varor, med vilka myndighet driver handel i affärsmässiga former, må beslut meddelas högst för tiden till dessa två år förflutit från det avtalet fullgjorts eller upphört att gälla. Med avseende å handlingar, som angiva villkoren i slutna avtal i andra ärenden, må beslut meddelas för en tid av högst två år från det avtalet slöts.

Beslut, vilka enligt andra stycket meddelas av annan statsmyndighet än sådan, som hör till eller lyder under riksdagen, skola, där de icke gälla allenast genom myndighetens försorg upprättade kostnadsberäkningar eller prisbestämningar eller ock tjänsteutlåtanden, som avse sådana, för varje statsregleringsår, inom en månad efter dess utgång, anmälas till Konungen, som låter riksdagens revisorer därav undfå del.

§ 39.

Vad i denna lag stadgas länder ej i annat fall än i (12 §, första stycket eller) 14 § andra stycket sägs till inskränkning i sökandes, klagan-

Angående rätt för sökande resp. klagande att utbekomma protokoll m. m.

des och andra parTERS rätt att i mål och ärenden hos domstol eller annan myndighet utbekomma protokoll och andra handlingar.

---

§ 41.

Ansvarsbe-
stämmelser.

Utlämnar någon handling i strid mot föreskrifterna i denna lag eller mot förbud, som jämlikt densamma meddelats, eller bryter någon mot förbehåll, som gjorts vid handlings utlämnande, straffes, där gärningen är att anse som brott i ämbete eller tjänst eller eljest är i annan lag belagd med straff, enligt vad där sägs. I andra fall vare straffet dagsböter; dock att vid brott med avseende å handlingar, varom i 1—4, 20 och 36 §§ sägs, fängelse må ådömas.

Böter, som ådömas enligt denna lag, tillfalla kronan. Saknas tillgång till böternas gäldande, skola de förvandlas enligt allmän strafflag.